

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον

№ 2

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

1925-1926

...liuen dis òme e près de Diéu.

Frederi MISTRAL

- 2 -

LE PUY-EN-VELAY

IMPRIMERIE « LA HAUTE-LOIRE »

23, BOULEVARD CARNOT, 23

1927

Τοῦ ἐπιανεστημένου με μουσεργου
Αἰμιλίου Ριάδου
μ' ἀγίου
Σ. Σκίτου

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΥΠΩΜΕΝΑ

Τραγούδια τῆς Ὀρφανῆς	1900
Σερενάτα τῶν Λουλουδιῶν	1901
Silentii Dissolutio	1903
Ὁ Γῦρος τῶν Ὠρῶν, Α'. ἔκδ.	1905
Ἡ Μεγάλη Λύρα	1908
Κάλβεια Μέτρα	1909
Ἁγιά-Βαρβάρα	1909
Juvenilia	1909
Ἡ Νύχτα τῆς Πρωτομαγιάς	1909
Ὁ Ἀπέθαντος	1909
Τρόπαια στὴν Τρικυμία	1910
Θέατρο καὶ Πρόζα	1910
Οἱ Τσιγγανόθεοι	1910
Ὁ Γῦρος τῶν Ὠρῶν	1911
Ἔργα καὶ Ἡμέραι τοῦ Ἡσιόδου	1912
Οἱ Στροφές τοῦ Μορέας	1915
Les Perses de l'Occident	1917
« Au Commencement était l'action »	1917
Les Petites Hellades et l'Hellénisme	1918
Anthologie	1919
Μικροὶ Περίπατοι	1919
Δίχως Φτερά	1919
Ἀπολλώνιον Ἄσμα	1919
Αἰολικὴ Ἄρπα	1922
Ἀνθολογία	1922
Ἐπιλογοὶ	1922
Χριστὸς Ἀνίστη	1923
Τὰ Ρουμπαγιάτ τοῦ Ὁμάρ Καγιάμ	1923
Ὁ Ἐνδυμίων τοῦ Κήτης	1923
Προσφυγικοὶ Καημοὶ	1924
Προτοῦ ν' ἀράξουμε	1924

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

Ἐθνικὸν Ἀρτιστεῖον

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

Τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ἐτυπώθησαν εἴκοσι ἀντίτυπα σὲ
χαρτὶ γιαπωνέζικο, ἀριθμημένα 1 ὡς 20, καὶ ὀγδόντα σὲ
ὀλλανδικό, ἀριθμημένα 1 ὡς 80.

1925-1926

.....liuen dis ome e près de Diéu.

Frederi MISTRAL

LE PUY-EN-VELAY
IMPRIMERIE « LA HAUTE-LOIRE »

23, BOULEVARD CARNOT, 23

1927

Στὴ μνήμη τοῦ ἀλησμόνητου φίλου μου
Θεοδώρου Ἀμίρου.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΟΙΗΜΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ

[Ἡ σκηνὴ στὸν Καύκασο. Πρόσωπα : Ὁ Ἄνθρωπος, οἱ Μέριμνες, ὁ Πόνος, ἡ Πρόοδος, ἡ Μετάνοια, οἱ Χίμαιρες].

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

[Καρφωμένος στὸ Σταυρό του]

ὦϊμέ, πῶς ὑποφέρω ! Τὶ μαρτύριο
μοῦ φύλαγες, ὀλέθριο μου Γραφτό !
Οἱ Μέριμνες τὸ νοῦ μου κομματιάζουνε
κι ἐπάνω ἐδῶ στὸ μαῦρο μου Σταυρό.

Ὅμως ποιοὶ νᾶστε σεῖς, ὁποῦ σαλεύετε
ἐκεῖ στῶν σκοταδιῶν τὴν ἐρημιά ;
Παρηγοριά ἂν μοῦ φέρνετε, σιμῶστε με·
ἂν εἴστ' ἐχθροὶ μου φύγετε μακριά.

ΟΙ ΜΕΡΙΜΝΕΣ

Παρηγοριά ; Καὶ καταδέχεσαι, Ἄνθρωπε ;
Μὰ ξέχασες πῶς μοναχός σου ἐσύ,
ὡσὰ φονιάς ἐσκότωσες τὰ αἰσθήματα
μὲς στὴν ἀστόχαστή σου τὴν ὄρμη ;

Ο ΠΟΝΟΣ

Ἐσὺ δὲν εἶσαι τάχα ποῦ καυχήθηκες
 πῶς δὲν ὑπάρχουν πιά· γιὰ σὲ θεοί;
 Δὲν εἶπες πῶς ἐνίκησες τὸ Θάνατο;
 Πῶς χτῆμα σου, ἔχεις κάνει τὴ Ζωή;

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μ' ἐχθρούς μιλῶ. Μὰ ὥστόσο μιὰν ἐρώτηση:
 Ποιὸς μ' ἔφερε ἐδῶ πέρα;

ΟΙ ΜΕΡΙΜΝΕΣ

Ἐμεῖς, ἐμεῖς!

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Καὶ πῶς σᾶς λέν;

ΟΙ ΜΕΡΙΜΝΕΣ

Μέριμνες.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Σπέρματα;

ΟΙ ΜΕΡΙΜΝΕΣ

Παιδιά τῆς φαντασίας σου τῆς τρελῆς.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ποιὸς μ' ἔδес' ἐδῶ πάνω; Ποιὸς μὲ κάρφωσε;

Ο ΠΟΝΟΣ

Ἐγώ, πατέρα, τὸ παιδί σου, ἐγώ,
 ὁ Πόνος τῆς καρδιάς σου. Ἐσὺ μὲ γέννησες
 κι ἐγώ πιά σὲ καρφώνω στὸ σταυρό.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ἄχ, τώρα νοιώθω. Μόνος μου τὴν ὕφανα
 τὴν ὕπαρξή μου τέτοια. ὦ, μακρινή,
 ποῦ εἰς' ἐποχή, ποῦ ζοῦσα σὰν πρωτόπλαστος;
 ποῦ εἶσαι χρυσῆ κι ἀμέριμνη ἐποχή;

Γιὰ κατοικιά μου μιὰ σπηλιά. Ἡ συνείδηση
 ἀγρίμι ἀκόμα ἐντός μου. Κι οἱ καρποὶ
 τῶν δέντρων γιὰ τροφή μου κι ὅλα ὀλόγυρα
 μιὰ ἀτέλειωτη γιὰ μένα μουσική.

Καὶ σάλευε στὰ σπλάγγνα μου γιγάντισσα
 ἡ Πίστη γιὰ γλυκύτατους θεοὺς
 κι ἔκανα προσευχῆς μου τὰ βρυσόνερα,
 τὰ δάση τὰ αἰωνιοπάρενα ναοὺς.

Καὶ κάποια μέρα, ἕνας ἀντάρτης τ' Οὐρανοῦ,
 δῶρο κακὸ μοῦ φέρνει, τὴ Φωτιά!
 Καὶ πέταξε ἀπὸ τότε σὰν τὸ ἀγύριστο,
 ἀπ' τὴ ζωὴ μου τὸ πουλί ἢ Εὐτυχία.

ΟΙ ΜΕΡΙΜΝΕΣ

Λοιπὸν τὸν καταριέσαι τὸν ἀτίθασσο
 σήμερα τὸν Τιτάνα, ὦ δυστυχῆ;

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Δέν ξέρω ἀκόμα. Ὅμως πονῶ θανάσιμα.
Φλόγες, θαρρῶ, μοῦ καίνε τὸ κορμί.

Ο ΠΟΝΟΣ

Τὰ βογγητά σου πάψε. Κάποια, νά! ἔρχεται
γιὰ νά σοῦ δώσει θάρρος.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ποιά εἶναι, ποιά;

Ο ΠΟΝΟΣ

Ἀπ' τὸ φαντασματένιο τῆς παράστημα,
ἡ ἀγάπη σου, θαρρῶ πῶς εἶναι, ἡ μιά.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ἢ Πρόδος;

Η ΠΡΟΔΟΣ

Ἐγώ εἶμαι! Τὸν ἀντίλαλο
ἄκουσα τοῦ πικροῦ σου βογγητοῦ.
Ἐκρύφτηκα στὰ πιὸ βαθιὰ κρυσφύγετα,
μὰ ἤρθε καὶ μ' ἤυρε αὐτὸς παντοῦ, παντοῦ.

Ντροπή σου! Τί φωνάζεις; Οἱ ἴσκιοι οἱ ἐφήμεροι
τῶν θεῶν ὅπου σκοτώσαμε μαζί,
γρικοῦν τ' ἀνθρώπινά σου τὰ παράπονα
καὶ νοιώθουν χαιρεκάκια περισσή.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Λίγο μένοιάζει. Δὲς τὴν τιμωρία μου.
Ἄδες τίς φριχτές μου τώρα τίς πληγές.
Κι οὔτε τὴν Αὐταπάτη γιὰ συντρόφισσα
δὲν ἔχω, ᾧμέ! σὲ τέτοιες πιὰ στιγμές.

Η ΠΡΟΔΟΣ

Καὶ δὲ σοῦ φτάνει ἡ οὐράνια ἱκανοποίηση,
καταχτητὴ τοῦ Αἰθέρα καὶ τῆς Γῆς;
Μεγαλουργὸ ὡς κι οἱ Πόλοι σ' ἀνακράζουνε.
Τί θέλεις ἄλλο; Πές μου, τί ποθεῖς;

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Δυστυχησμένος περισσότερο ὁ ἄνθρωπος
δὲν ἔγινε ἀπὸ τότε καὶ γι' αὐτά;
Ποῦ εἶν' ἡ Γαλήνη τώρα; Ποῦ εἶν' οἱ Χίμαιρες,
ὅπου τὸν ἐνανούριζαν τερπνά;

Ὁ πυρετὸς τώρα τοῦ καίει τὸ μέτωπο
κι ἡ δίψα του δὲ σβύνεται ποτές.
Ὅσο θαρρεῖ πιὸ ἐπάνω πῶς ὑψώνεται,
τόσο καὶ νέες τὸν ζώνουν συμφορές.

Κι ὅλα γιὰ σένανε, Ἐρωμένη-Φάντασμα!
τὰ θάσανά του, οἱ πόνοι του, οἱ καημοί...
κι εἶν' ἀδειανὴ σὰν τάφος ἡ ἀγκάλη σου,
ταφόπετρα τὸ κρῦο σου φιλί.

Τί στέκεις τώρα; Ἡ τάχα οὔτε τῆ δύναμη,
καταραμένη μου ἀγαπητικιά,
δὲν ἔχεις νὰ μοῦ λύσεις τὰ μαρτύρια
ὅπου γιὰ σέ ὑποφέρω τὰ σκληρά;

Η ΠΡΟΟΔΟΣ

Καὶ τί ποθεῖς;

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Νὰ ξεψυχήσω, κάνε με,
μιὰν ὥρα πιὸ μπροστά! Νά, τί ποθῶ.

Η ΠΡΟΟΔΟΣ

Θαρρῶ γι' ἄλλη μὲ παίρνεις, ὦ λιγόψυχε!
τίποτε ἐγὼ γιὰ σένα δὲν μπορῶ.

(Φεύγει)

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ἄχ, ἔφυγε καὶ μ' ἄφησε μονάχο μου,
ὦ Μέρμινες μου, ὦ Πόνε μου, μ' ἔσῃς.
Σὰν Ἐρινύες ἴσεις πρῶτες, κι ἐσύ δεύτερε,
δήμιός μου κατασκότεινος, βραχνῆς.

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Μόνος δὲν εἶσαι. Στρέψ' ἐδῶ τὸ βλέμμα σου
καὶ κοίταξέ με. Νά, με! Ἦρθε ἡ στιγμή.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ποιὰ νᾶσ' ἐσύ, ποῦ ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ εἶναι μου
μοιάζεις νὰ μοῦ μιλεῖς; Ποιὰ νᾶσ' ἐσύ;

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Μὲ ξέρεις. Τί ρωτᾷς; Εἶμαι ἡ Μετάνοια σου.
Ψάξε βαθιά σου. Δάκρυσε! Μπορεῖς;
Ἄν θέλεις τὸ φριχτό σου τὸ μαρτύριο
νὰ πάψει, τῆ γαλήνη σου νὰ θρεῖς.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ἡ θρύση τῶν ματιῶν μου, ὠϊμένα, στεῖρεψε.
Μακάρι νὰ μπορούσα... μὰ μπορῶ;

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Δυστυχισμένε, σῶπα τώρα κι ἄκουσε
κάποιο παλιὸ τραγοῦδι ἀλαργινό.

[Ἀπὸ μακριὰ ἀκούεται, πολὺ σιγαλὸ στὴν ἀρχή, τὸ τραγοῦδι τῶν
Χιμαιρῶν, ἐπάνω στὸν ἦχο τῶν Τροπαρίων τοῦ Ἐπιταφίου
Θρήνου].

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ποιὲς τραγουδοῦν; Ἄχ, οἱ φωνὲς οἱ ὀλόδροσες!
Πόσο μοῦ συγκινοῦνε τὴν καρδιά!
Θαρρῶ πῶς τραγουδοῦν τὰ περασμένα μου.
Σ' εὐχαριστῶ, ὦ Μετάνοια μου γλυκιά.

(Κλαίει)

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Οί προτινές σου τραγουδοῦν οἱ Χίμαιρες :
 — Μῦθοι, Θρησκείες, Παράδοσες, Θεοί! —
 Νά τες, ἀναστημένες! Τί ἄν τις σκότωσες ;
 Κι ἤρθανε στὴ στερνὴ σου τὴ στιγμὴ.

ΟΙ ΧΙΜΑΙΡΕΣ

(Παρθένες ντυμένες ὀλόασπρα.)

Ἄστέρια ἐσεῖς ἀπόψε,
 τὸ πιὸ ἀπαλὸ τὸ φῶς σας
 τὸ μυστικὸ σκορπίστε,

Τοῦ ἄσπου τοῦ ἀνθρώπου,
 ἀπ' τοὺς θλιμένους δρόμους,
 τὸ Γυρισμὸ φωτίστε.

Στὸ ταπεινὸ σπιτάκι
 τῆς πρώτης του Λατρείας,
 βοηθήστε τον νὰ πάει

Ποῦ ἀπὸ καιρὸ ἡ Γαλήνη
 ὡσὰ μιὰν ἀδερφοῦλα
 πιστὴ τὸν καρτεράει.

Στὸ αἷμα τῶν πληγῶν του,
 τὸ θάλσαμο τὸ θεῖο
 αὐτὴ θενὰ τοῦ θάλει,

Αὐτὴ στὰ γόνατά της,
 νανούρισμα ὑπερκόσμιο
 γνωστό του θὰ τοῦ ψάλει.

Καὶ τὰ ματόκλαδά του
 γιὰ τὸ στερνὸ τὸν ὕπνο,
 προτοῦ, προτοῦ κλειστοῦνε,

Τὰ παιδικὰ ὄνειρά του,
 θὰ τρέξουνε κοντά του,
 γιὰ νὰ τὸν ἀσπαστοῦνε.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ

Κι ὅπως ἀπὸ βραδὶς, ὁ Χάρωντας,
τοὺς τὰ παράγειλε τὰ ἐτοίμασαν
οἱ σκλάβοι του καὶ στὸ καράβι του
μπήκαν μαζί του καὶ ξεκίνησαν.

Καὶ στὶς ὀχθιὲς ἐκεῖ τοῦ Ἀχέροντα
μαζεύτηκαν οἱ πεθαμένοι
κι ἕνας τὸν ἄλλο: — Τί 'ναι; — ρώταγαν
κι ὅλοι εἶταν ἔντρομοι, σκιαγμένοι.

Γιατὶ μαντεύανε πῶς πήγαινε,
πῶς ὄρμαγε σὰ μιὰ σαῖτα,
γὰ φέρει ἀπ' τὴ Ζωὴ μ' ἀπόφαση
τὸ σιδερόσπῃθον Ἀκρίτα.

Ὁ Ἀκρίτας σὲ γιορτὴ εἶταν ξένοιαστος,
στεφανωμένος μὲ λουλούδια.
Οἱ φίλοι του βαροῦσαν τὰ ὄργανα,
πλέκαν στὴ δόξα του τραγούδια.

Καὶ τοῦλεγαν : — Χαῖρε, ἀκατάλυτε !
 Χαῖρε, τοῦ κόσμου φῶς καὶ νιότη !
 Χαῖρε, κρυφὴ τοῦ ἀνθρώπου δύναμη,
 Χαῖρε, τῆς Φύσης ὀρμὴ πρώτη !

Ἐσὺ τῆ σκέψῃ μας λευτέρωσες
 ἀπὸ τὰ σκιάχτρα τὰ μεγάλα
 καὶ τὴν ψυχὴ μας ἐσὺ πότισες
 μὲ τῆς παλληκαριᾶς τὸ γάλα. —

Ὅμως τὸν ἥλιο ξάφνου σύννεφο
 θολὸ καὶ πένθιμο σκεπάζει.
 Κάποιες χορδὲς σπᾶν ἀπὸ τὰ ὄργανα,
 κάποιος σὲ μι' ἄκρη ἀναστενάζει.

Κι ὡς ποῦ νὰ στρέψουν τὰ κεφάλια τους
 οἱ χαροκόποι καὶ νὰ ἰδοῦνε
 κι ὡς ποῦ « τί νᾶναι ; » τὰ μαυρόχειλα
 νὰ μισανοίξουν καὶ νὰ ποῦνε,

Νά τος ὁ Χάρος ! Μπαίνει ἀνάμεσα
 στὸ πανηγύρι θυμωμένος
 καὶ, — ποιὸς ὁ Ἀκρίτας, λέει, 'πὸ σᾶς,
 ὁ Διγενῆς ὁ παινεμένος ; —

Κι ὁ Ἀκρίτας σκῶνεται περήφανος·
 στέκεται ἀντίκρια τοῦ μὲ θάρρος·
 τοῦ λέει : — Σὲ ξέρω· σὲ περίμενα !
 Δὲν εἶσαι ὁ ἀλύπητος ὁ Χάρος ;

Ἦρθεν ἡ μέρα νὰ παλέψουμε,
 Χάρε, στὰ Μαρμαρένια Ἀλώνια !
 Ἄν μὲ νικήσεις θᾶν' τὸ κέρδος σου
 ἀκόμα μιὰ ψυχὴ. Μά, αἰώνια

Σκέψου, ἡ Γενιὰ θά γίνει ἡ Ἀνθρώπινη,
 ἂν σὲ νικήσω ἐγὼ στὴν πάλη ! —
 Κι εἶταν ὁ Ἀκρίτας ὄθωθε σίφουνας
 κι ὁ Χάρος 'κεῖθε ἀνεμοζάλη.

Σὰ δυὸ λιοντάρια ποῦ ἀπ' τὸν ἔρωτα
 μιᾶς λιονταρίνας νέας λυσσᾶνε,
 ἔτσι κι ὁ Ἀκρίτας μὲ τὸ Χάροντα,
 μπλέκουν, ματώνονται, μεθᾶνε.

Σὲ κάθε γρόθο τους τ' ἀκρούρανα
 τὰ σκοτινὰ ἀστραπὲς τὰ σκίζουν,
 οἱ κεραυνοὶ σὲ κάθε κλῶτσο τους
 βροντοῦν βαριά καὶ μπουμπουνίζουν.

Καὶ μέσα στὸ κακὸ ποῦ γίνεται,
 τὴ χλαλοῇ καὶ τὴν ἀντάρα,
 τῶν πεθαμένων μὲ τῶν ζωντανῶν
 ἀνακατώνεται ἡ τρομάρα.

Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες πάλευαν.
 Μὰ τὰ μεσάνυχτα τῆς τρίτης,
 ὁ Χάρος τὴν καρδιὰ τοῦ Διγενῆ
 δαγκῶνει σὰν κακὸς ἀστρείτης.

Χλωμό τὸν ρίχνει σ' ἓνα μάρμαρο
κι ἀπάνω ἀνάγλυφό του μοιάζει.
Ἔχει ἀνοιχτὰ τὰ οὐράνια μάτια του
καὶ λές μὲ συμπονιὰ κοιτάζει.

τὴν Ἀνθρωπότητα, ποῦ ἀθώρητη,
γονατισμένη ἐκεῖ μπροστά του
θρηγεῖ, γιατί δὲν τὴν ἐλύτρωσεν
ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ Θανάτου.

ΠΡΟΟΙΜΙΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΔΥΟ ΣΚΙΩΝ ΣΤΑ ΗΛΥΣΙΑ

A ! ΣΚΙΑ

Σὲ μιᾶς ἡμέρας τὸν ἴσκιο, ποιητή,
ποῦ ρέει σιγαλινὸ νερὸ ἀπ' τῆ Δήθη,
θέλεις νὰ γείρουμε καὶ τῆ Ζωῆ
νὰ θυμηθοῦμε σὰ σὲ παραμῦθι ;

B ! ΣΚΙΑ

Νὰ θυμηθῶ ; Γιατί ; Τὸν τραγικό,
ἄχ, τὸν καιρὸ ποῦ πέρασα ἐκεῖ κάτω !
Ἦω, μὴν τὸ λές. Μακάριος εἶμ' ἐδῶ
στὴν ἀγκαλιὰ τὴν κρύα τοῦ Θανάτου.

A ! ΣΚΙΑ

Ἄρνιέσαι πῶς κι ἐκεῖ εἶναι ἡδονές,
— πῶς νὰ τίς πῶ ; — βαθιές, ἀγαπημένες ;

B ! ΣΚΙΑ

Ὅπως καὶ νὰ τίς πεῖς, — ποιές εἶναι, ποιές ; —
ἐγὼ ἀπὸ πρὶν τίς λέω φαρμακεμένες.

Α! ΣΚΙΑ

Κι ὁ Ἔρωτας;

Β! ΣΚΙΑ

Ὁ ἀληθινός; Ποτέ
 γιὰ κεῖνον μὴ μιλήσεις. Τῆ Θυσία
 τὴν ἀγνοεῖς. Ὁ Ἔρωτας γιὰ σὲ
 στάθηκε πάντα μιὰ τερπνὴ ἱστορία.

Α! ΣΚΙΑ

Εἶχα πολλές ἀγάπες στὴ ζωή.

Β! ΣΚΙΑ

Ἐγὼ μιὰ μόνη. Ἐντὸς τῆς ὅμως πόσες
 ἀγάπες, ἄχ, δὲν ἔκλεινεν! Αὐτὴ
 τοῦ Πόνου ὅλες μοῦ μίλησε τὶς γλῶσσες.

Α! ΣΚΙΑ

Εἶγες τὸ Πάθος πάντα στὴν καρδιά,
 ποῦ σ' ὅλες σου τὶς πρᾶξεις σ' ὀδηγοῦσε.

Β! ΣΚΙΑ

Ὁ Ἐγωῖσμός ἐσένα ἀπὸ κοντά,
 σάμπως σὺ νᾶσουν ὁ ἴδιος, σ' ἀκλουθοῦσε.

Α! ΣΚΙΑ

Πάθος κι Ἐγωῖσμός! Μὰ καὶ τὰ δύο,
 νομίζεις πῶς δὲ μοιάζουν στὴν οὐσία;
 Εὕρισκες ἡδονὴ στὸν Πυρετὸ
 τὴν ἴδια ποῦ ζητοῦσα στὴν Ἰγεία.

Β! ΣΚΙΑ

Ἔκανες καὶ πονέσανε ψυχές.

Α! ΣΚΙΑ

Τὸν ἔφερες τὸν πόνο ἀπ' ἄλλο δρόμο.
 Ἐγὼ σκορπῶντας ρόδων εὐωδιές,
 ἐσὺ κρατῶντας τὸ σταυρὸ στὸν ὦμο.

Β! ΣΚΙΑ

Εἴσουν ὁ λάτρης ὅλων τῶν θεῶν.

Α! ΣΚΙΑ

Νερὸ ἀπὸ τὴν Αἰώνια ἔπινα Βρύση
 ὅλων, τοῦ κόσμου ἐγὼ τῶν Θρησκευτῶν:
 τὴ Φύση!

*

Σὲ μιᾶς ἰτιᾶς Ἠλύσιας τὴ σκιά
 ποῦ ρέει σιγαλινὸ νερὸ ἀπ' τὴ Λήθη
 ἔτσι μιλοῦσαν δυὸ ποιητὲς γλυκὰ
 γιὰ τὸ παλιὸ τῆς ζωῆς των παραμῦθι.

ABEΛ KAI KAIN

Μές σπὸ Βασίλειο τοῦ Θανάτου
τοῦ Ἄβελ ἡ γαληνὴ ψυχὴ,
στὴν ταραγμένη ἔτσι μιὰ μέρα
εἶπε τοῦ Κάιν τὴν ψυχὴ :

ABEΛ

Κάιν ἀδερφέ, γιατί ἡ ματιὰ σου
γλιστρᾷ ἀπὸ μέ; Σίμωσε ἴδῳ.
Ἐέχασε πιά τὰ περασμένα.
Κάιν ἀδερφέ, σὲ συγχωρῶ !

KAIN

Ἄβελ, τὴν ὄψη σου δὲ θέλω
νὰ βλέπω τὴν πονετικὴ.
Δὲ θέλω μήτε τὴ φωνὴ σου
ν' ἀκούω τὴν τόσο ἀρμονικὴ.

Εἶνε ἡ συγνώμη σου φαρμάκι !
Τὴν ἔχτρα σου τὴν προτιμῶ ;

Ἄβελ, τὸ μαῦρο σου τὸ μῖσος
ὡς μόνη χάρη σοῦ ζητῶ.

ABEΛ

Κάιν ἀδερφέ, μές στὴν καρδιά μου
τέτοιο λουλουῖδι δὲν ἀνθεῖ.
Μὰ δεῖξε μου πῶς νὰπραῦνω
τοῦ πάθους σου τὴν τόση ὄρμη ;

KAIN

Ἄβελ, τὸ μῖσος μου ἄγριο πάντα
θᾶναι γιὰ σένα. Σὲ μισῶ
γιὰ τίς ἀμέτρητές σου χάρες,
γιὰ τὸ χρυσό σου ριζικό.

γιὰ τὴ μορφὴ σου τὴν ἐξαισία,
τὴ σκέψη σου τὴ δυνατὴ,
γιὰ τὴ βαθιά σου καλωσύνη,
ποῦ εἶναι σὰν ἄστεροφτη πηγή.

ABEΛ

Κάιν ἀδερφέ, τί φταίω, τί φταίω ;

KAIN

Ὅμως προπάντων σὲ μισῶ
γιὰ τῆς φλογέρας σου τὴν τέχνη,
γιὰ τὸν αἰθέριο σου σκοπὸ.

Κι ἄν εἶταν μπορετὸ μιὰ μέρα
 νὰ ξανασμίγαμε στὴ γῆ,
 θεὰ σὲ σκότωνα καὶ πάλι
 δίχως μετάνοια στὴν ψυχὴ.

ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

[ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΕΝΟΣ ΠΑΠΠΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΓΟΝΟΥΛΑ ΤΟΥ]

Η ΕΓΓΟΝΟΥΛΑ

Παπποῦ !

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Τί θέλεις ;

Η ΕΓΓΟΝΟΥΛΑ

Νά ! — Μὴ μὲ μαλώσεις ! —
 Θᾶθελα κάτι ποῦχω στὸ μυαλὸ
 θολὸ νὰ μοῦ ξηγήσεις. — Θὰ θυμώσεις ; —
 Θᾶθελα νὰ μοῦ πεῖς γιὰ τὸ Θεό.

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Τί γὰ σοῦ πῶ ;

Η ΕΓΓΟΝΟΥΛΑ

Πιστεύεις πῶς στὰ οὐράνια
 τὰ γαλανὰ, ὅπως λένε, κατοικεῖ ;
 Πῶς ἄγγελοι ἀχτινόφωτα στεφάνια
 τοῦ πλέκουγε, παπποῦ, κάθε στιγμὴ ;

Πῶς πρόσωπο ἔχει ἀνθρώπινο ; Μὲ φρύδια,
 μὲ μάτια καὶ μὲ μύτη σὰν ἐμᾶς ;
 Πῶς ἡ μιλιὰ του, πάνω-κάτω, εἰν' ἴδια
 μὲ τὴ δική μας ; Πές μου ἂν μ' ἀγαπᾶς.

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Τρελὸ παιδί ! Τί πᾶς καὶ βρίσκεις πάλι !
 Τί ξέρω ἄγώ ! Καὶ βέβαια πῶς Θεὸς
 ὑπάρχει κι εἰν' ἡ δόξα του μεγάλη.
 Μὰ ὅχι καθὼς τὸν λὲς χεροπιαστὸς.

Θεὸς εἶναι τὸ Σύμπαν, ἡ Οἰκουμένη
 ὅλη μαζί, μὲ τ' ἄστρα μὲ τὴ Γῆ.
 Εἶναι Θεὸς ἡ Φύση ἡ μαγεμένη,
 τὸ κρῖνο, τὸ πουλάκι, ἐγὼ κι ἐσύ.

Ὅτι σαλεύει κι ὅτι ζεῖ τριγύρου
 στὸν κόσμον τὸ γνωστὸ κι ὅτι ψηλά,
 σὲ σφαῖρες ἄλλες ἄγνωστες, τοῦ ὄνειρου,
 ποῦ ἡ φαντασία μας κάποτε πετᾷ.

Ὁ αἰθέρας ὁ θερπνός, τὸ φῶς τὸ θεῖο,
 τὸ σύννεφο, ἡ ἀστραπή κι ὁ κεραυνός,
 κάθε κρυφὸ καὶ φανερὸ στοιχεῖο,
 ὅλα, παιδάκι μου, ὅλα εἶναι Θεός.

Η ΕΓΓΟΝΟΥΛΑ

Μικρὰ κομμάτια τοῦ Θεοῦ, παπποῦ μου,
 σὰν εἴμαστε κι ἐμεῖς, καθὼς τὸ λὲς,

τότε γιατί πεθαίνουμε ; Στὸ νοῦ μου
 αὐτὸ νὰ βάλω δὲν μπορῶ ποτές.

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Ὁ Θάνατος ; — Ἀλήθεια δὲ σοῦ τόπα ! —
 εἶναι κι αὐτὸς Θεός ! Μὰ σώνει πιά !
 Μεσάνυχτα κοντεύουν. Ἔλα σῶπα !
 Καλὴ σου νύχτα, κόρη μου γλυκιὰ.

Η ΕΓΓΟΝΟΥΛΑ

Παπποῦ, κοιμᾶσαι ; Πές μου ποῦ εἶναι τῶρα
 ἡ μάνα κι ὁ πατέρας ; Σὲ ποιὰ Γῆ
 ὁ Θάνατος τοὺς πῆγε ; Σὲ ποιὰ χώρα ;
 Γιατί μᾶς τοὺς ἐστέρησε, γιατί ;

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

Τοὺς χρειάζοταν. Ἄπ' τὰ σώματά τους
 ἄλλες ζωὲς θὰ βγοῦν : ἄνθη, πουλιά,
 — ποιὸς ξέρει ! — Ὅμως ἐδῶ τὰ ἰσχιώματά τους
 γυρνοῦν κοντὰ μας πάντα εἰρηνικά.

Νά ! δὲν ἀκοῦς τὸ ἀηδόνι ἔξω ποῦ ψέλνει ;
 Εἶναι τῆς μητερούλας σου ἡ λαλιά
 κι ὄνειρα ἀπὸ τριαντάφυλλα σοῦ στέλνει...

Νάνι, χρυσῆ μου ἀγάπη, νάνι πιά !

ΤΡΑΓΟΓΔΙ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ

— Μὴ μοῦ ζητᾶς ἀγάπες καὶ φιλιὰ!
 Ἡ Ἑλένη, εἶναι γιὰ σέναγε χαμένη.
 Κι ἂν μ' ἔφερες ὀπίσω μὲ τὴ βιά,
 ἢ ἀληθινὴ δὲν εἶμ' ἐγὼ ἢ Ἑλένη,

μὰ κάποια τῆς εἰκόνα. Ἡ ἀληθινὴ
 στὰ Τρωϊκὰ Παλάτια ἔχει ἀπομείνει,
 ποῦ ἀκέρια, μαγικά, στὴ ζωηρὴ
 μοῦ εἶναι στημένα πάντοτε τὴ μνήμη.

Στὰ δυνατὰ σου μπράτσα μὴ ζητᾶς
 μὲ τὸ στανιό, Μενέλαε, νὰ μὲ πάρεις.
 Τὸν ἴσχιό μου, τὸ ξέρεις, πῶς κρατᾶς...
 λαχταριστὸς ἀπάνω μου εἶν' ὁ Πάρος.

Τὸν νοιώθω. Νά τος! Ἄχ, πῶς μὲ φιλεῖ!
 Εἶναι ἡ ψυχὴ του μέσα μου χυμένη!
 ὦ, Πάρη ἐρωτικέ! σ' ἐσέ πιστὴ,
 δική σου καὶ στὸν τάφο θάναί ἢ Ἑλένη.

Γιὰ τὸ δικό σου πάθος, τὸ σφοδρό,
 Μενέλαε, γιὰ μιὰ Χίμαιρα, ἓνα ψέμα,
 ἀφάνισες τῆς Τροίας τὸ λαό,
 τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐπνίξες στὸ αἶμα.

Δὲν εἴξερεις πῶς μ' ὄπλα καὶ σπαθιά
 δὲν καταχτιέται ἡ ἀγάπη ἢ καρδιοπλάνο
 κι ἂν σκλάβο σου στὰ πόδια σου μπροστὰ
 μὲ σύρεις, ἡ ψυχὴ μου νερομάνο

ἀνεύρετη γιὰ σένα, μυστικὴ,
 μέσα σὲ βάθη ἀθώρητα θὰ ρέει
 καὶ τὸ γλυκόν τῆς ἔρωτα ἀπὸ 'κεῖ
 ἐλεύθερα θὰ τραγουδάει, θὰ λέει,

μὲ τῶν αἰωνιοζώητων τὸ θρό
 τῶν ρουμανιῶν καὶ μὲ τῶν περδικιῶνε
 τὸ δροσερό, αὐγινὸ κελαϊδισμό,
 στὸ πείσμα σου, ὦ Μενέλαε δολοφόνε!

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΝΗ

Στοῦ ποταμοῦ τοῦ παναρχαίου τοὺς ὄχθους
τοὺς δροσερούς, ὁ ἰσόθεος ποιητῆς
μόνος πλανιέται. Μέγας προδομένος
τῆς νιότης, τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ζωῆς.

Τῆς λύρας τὶς χορδές τὰ δάχτυλά του
ἀγγίζουσι πάλι ἀπόψε, καὶ ἡ μολπὴ
ξεχύνεται γλυκιὰ καὶ γίνεται ἓνα
μὲ τῶν φλοίσβων τῆ γόησσα μουσικῆ.

Μὰ δὲν καλεῖ τὶς Κόρες τοῦ Ἑλικῶνα,
καθὼς τὸ συνηθοῦσε ἄλλες φορές.
Ἐκείνη τῆς Ἑλένης τὴν εἰκόνα
προσκαλεῖ μὲ περίπαθες στροφές.

Καὶ νά! μέσ' ἀπ' τὶς πλούσιες ροδοδάφνες,
μὲ τ' ἄνθη τοὺς σὰ φῶτα κρεμαστά,
κάτι σαλεύει, κάτου ἀπ' τὸ φεγγάρι,
σὰν ὄπτασις, τὰ θύμηση, σὰ σκιά,

Καὶ ξάφνου ζωντανεύει. Εἶδῃ καὶ σχῆμα
παίρνει θαρρεῖς Θεᾶς! ὦ, τί μαλλιὰ
χυμένα στοὺς ὀλόγυμνούς της ὤμους,
ὦ, τί ἐρωτόπλαστη κορμωστασιά!

Κι ὁ ποιητῆς μπροστά της μαγεμένος
στέκει καὶ τὴ θεωρεῖ. — Σβύστε καημοὶ
τόσων χρόνων! — Ἡ Ἑλένη τὸν σιμώνει
καὶ τοῦ δίνει στὰ χεῖλη ἓνα φιλί.

— Κι εἶμαι δική σου πιά, τοῦ λέει. Μαζί σου
θᾶμαι παντοῦ σὰ σκέψη σου χρυσῆ,
καὶ ἀπὸ τὰ ἐρωτικὰ ἀγκαλιάσματά μας
θα γενιοῦνται παιδιὰ μας οἱ ρυθμοί. —

Καὶ κάτου ἀπ' τὸ φεγγάρι, οἱ ροδοδάφνες,
τοῦ ποταμοῦ τὰ κύματα, ἡ πνοή
τῆς βραδινῆς τῆς αὔρας « μῆνιν ἄειδε »
ὄλα, ὄλα ἐψιθυρίσανε μαζί.

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΥ ΦΕΙΔΙΑ

Στὴν Ὀλυμπία, μπροστὰ τώρα στὸ νέο του,
ὁ θεϊκὸς Φειδίας τὸ ἄγαλμά του,
νοσταλεῖ τὴν Ἀθήνα, τ' ἀτελείωτα
στὸν Παρθενῶνα ἀριστουργήματά του.

Καὶ μιὰ πικρία ξεχύνεται στὴν ὄψη του
τὴ γερασμένη, ὅταν τὴν ἀδικία
ποῦ τοῦκαμαν οἱ ἐχθροὶ του συλλογίζεται,
διώχνοντάς τον μακριὰ στὴν ἐξορία.

Ἀνήσυχος δὲν εἶναι γιὰ τῶν ἔργων του
τὸν αἴσιο τελειωμό. Τὰ σχέδιά του
ἔχουν οἱ ἐχθροὶ του καὶ μ' αὐτὰ δουλεύουνε.
Ἐφυγ' αὐτὸς, μὰ ἐκεῖ μένει ἡ σκιά του.

Καὶ ξέρει αὐτὸς, πῶς τὸ δικό του τὸνομα,
κι ἂν ἀκόμα φθαροῦν τοῦ Παρθενῶνα
οἱ μετόπες, τ' ἀνάγλυφα, τὰ μάρμαρα,
ἄφθαρτο θεὰ μείνει στὸν αἰῶνα.

Ὅμως λυπᾶται, ποῦ τὴ μεγαλόπρεπη
Ἀκρόπολή του — κι ἄς τῆς ἔχει χύσει
τὴν ἴδια τὴν ψυχὴ του! — τώρα δὲν μπορεῖ,
σὰν τὸ στερνὸ Ἀθηναῖο ν' ἀντικρύσει.

Μιὰ μέρα τελετῆς, τὰ Πανάθηναια
νὰ ἴδει ἀπὸ μιὰ γωνιά, καὶ τὶς παρθένες,
ἀράδα ν' ἀνεβαίνουν στὰ Προπύλαια,
τὰ κάνιστρα μὲ τ' ἄνθη φορτωμένες.

Ὅμως λυπᾶται ποῦ τὰ τόσα ὀράματα
τῆς καλλιτεχνικῆς του, τῆς ὠραίας
ζωῆς — σκλάβα τώρα, στὰ μάρμαρα,
τῆς δυνατῆς του τέχνης, τῆς ἀκμαίας, —

Δὲν μπορεῖ ν' ἀγναντέψει: Μιὰ συνάθροιση
τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν, μιὰ συνοδία
πιὸ πέρα Καβαλλάρηδων, μιὰ ἀέρινη
τοῦ Πέπλου τοῦ Ἱεροῦ μυσταγωγία.

Κι ἓνα δάκρυ κυλᾷ ξάφνου ἀπ' τὰ μάτια του
ποῦ τὸ σφογγίζει.., Καὶ μεμιάς τὴ σμίλη
ἀρπάζοντας, στοῦ Δία τὸ ἀθάνατο ἄγαλμα
ὦρες δουλεύει, μὲ σφιγμένα χεῖλη.

« ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ ΤΟ ΝΗΣΙ »

« ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ ΤΟ ΝΗΣΙ »

« Κοπέλλα ενός θαλασσινοῦ κι ἄγνωστης κάποιας ξένης
ποῦ πέθανε στὴ γέννα της σ' ἓνα καράβι θρυλικό ! »
Τῆς ἀκριβοῦς μου, αὐτό' ναι αὐτὸ τὸ ἀπλό, τῆς ἐρωμένης,
τοῦ θησαυροῦ μου αὐτὸ τὸ ἱστορικό.

Στὸ πάρκο τὸ ἀνοιξιότικο ποῦ σμίξαμε μοιραῖα,
ἄχ, πῶς ἀγαπηθήκαμε τὴν ἴδια ἀμέσως τὴ στιγμή !
Νιότη τὴ λέγαν κι εἶτανε γαλανομέτα, ώραία
καὶ ροδοπρόσωπη σὰν τὴν αὐγὴ.

Τὰ χρόνια τ' ἀλησμόνητα, τὰ εὐτυχισμένα χρόνια,
ποῦ ζήσαμε πλευρό, πλευρό, δὲ γνώρισα ἀναστεναγμό,
ἢ κάμαρά μας οὐρανὸς εἶταν καὶ σὰν ἀηδόνια
τὰ γέλοια μας ἤχοῦσαν καὶ τῶν δυό.

Μὰ κάποια μέρα βροχερὴ, τοῦ Δεκεμβρίου μιὰ μέρα,
μοῦ εἶπε πῶς γιὰ τῆς μάνας της θᾶφρευγε τὸ νησί,
ποῦν' ἀπ' τὸν Εἰρηνικὸ τὸν Ὠκεανὸ πρὸ πέρα,
κι ἔφυγε, πάει ἢ νεράϊδα ἢ λατρευτὴ.

Κι ἀπ' τοὺς χειμῶνες τοὺς πολλοὺς πού ὡς τότε εἶχα
γνωρίσει,
ὁ πιὸ φριχτὸς εἶταν αὐτὸς. Φύσαγαν ἄνεμοι τρελοί.
Οἱ ἀστραπὲς στεφάνωναν τὴν ἀγριεμένη χτίση,
μιλοῦσαν γιὰ ναύγια οἱ ναυτικοί.

Ἄχ, μὲ τί πένθιμη καρδιά στὴν κάμαρά μου, Θεέ μου!
μόνος τὸ θράδου γύρισα ποῦ εἶταν σὰν ἀδειανὴ ἐκκλησιά!
Μὰ, πῶς δὲν εἶταν μπορετὸ νὰ μείνω, εἶδα, ποτέ μου
ἐκεῖ χωρὶς, χωρὶς ἐκείνη πιά.

Γι' αὐτὸ ἀπὸ τότε ἀδιάκοπα κι αἰώνια ταξιδεύω
τις θροντολάλες θάλασσες, τὰ πέλαγα τὰ μακρινά
καὶ τὸ νησί τῆς νιότης μου παντοῦ, παντοῦ γυρεύω,
μὰ δὲν τὸ βρίσκω πουθενά.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ ΟΜΟΡΦΙΑ

Μὲ τὴν ἀγάπη μου ταξίδεα
τὴν Ὅμορφιά, — ποιὸς δὲν τὴν ξέρει! —
σ' ἓνα καράβι, σὲ μιὰ θάλασσα...
Γλυκόπνοο φύσαγε τὸ ἀγέρι.

Πιά δὲ θυμᾶμαι ποῦ πηγαίναμε.
— Μὰ τί σημαίνει, τί σημαίνει!
Μὲ τὴν ἀγάπη μου ταξίδεα,
τὴν Ὅμορφιά μου τὴ θλιμένη.

Τὴν τρίτη νύχτα, — φεγγαρόλουστη
θυμᾶμαι εἶταν ἡ νύχτα ἐκείνη, —
ἴσως διπλὸς γιὰ νᾶναι ὁ πόνος μου,
διπλὸς ὁ πόνος νὰ μοῦ γίνει.

Ἄξαφνα ἀρρώστησεν ἡ ἀγάπη μου,
ξεψύχησε στὴν ἀγκαλιά μου.
Ἄχ, πῶς ἐβάσταξα, ὅταν ξάνοιξα
Θεέ μου, νεκρὴ τὴν Ὅμορφιά μου.

Σὲ λευκὸ σάβανο τὴν τίλυξαν
οἱ ναῦτες κι ἀπὸ τὸ γεφύρι,
μέσα στὸ πέλαγο τὴν ἔριξαν,
μέσα στὸ μπλάβο κοιμητήρι.

Κι ὕστερα τρεῖς φορές ὀλόγυρα
τὸ πλοῖο ἐγύρισε κι ἐστάθη
νὰ χαιρετήσῃ τὴν ἀγάπη μου,
ὁποῦ στὰ βάθη ἐχάθη, ἐχάθη !

Τρελός, τρελός ἀπὸ τὴ λύπη μου,
τώρα στὰ ξένα τὰ λιμάνια
γυρίζω πάντα καὶ στὰ χέρια μου
κρατῶντας κόκκινα στεφάνια,

Προσμένω τὰ θολὰ μεσάνυχτα·
κι ὅταν ἐκεῖ κανεὶς δὲ μένει,
τὰ ρίχνω στὰ πολύθρα κύματα
γιὰ νὰ τὰ πᾶν στὴν πεθαμένη.

Καὶ τότε ἀκούω τῆς λατρεμένης μου
τῆς Ὀμορφιάς μὲ τὸν ἀγέρα,
τὸ ραγισμένο κλάμα νᾶρχεται
ἀπὸ τὸν ἔρμο πόντο πέρα,

Καὶ γίνεται ἀγριοπερίστερο,
θαλασσινὸ πουλὶ ἢ ψυχὴ μου
κι ἀπάνω ἀπὸ τὴ θύελλα ὑψώνεται
νὰ πᾶει νὰ σμίξει τὴν καλὴ μου.

ΣΕ ΜΙΑ ΝΑΥΑΓΙΣΜΕΝΗ

Ἐφήμερη ἐρωμένη μου ! Τὸ χωρισμὸ μας τὸν πικρό,
θυμοῦμαι στὸ λυπητερό, τὸ γκριζο ἐκεῖνο δεῖλι,
ὅπου τὸ πλοῖο ξεκίνησε στὸ κύμα ἐπάνω τὸ θολό,
κι ὅπου μ' ἀποχαιρέτησες μὲ τὸ ἄσπρο τὸ μαντήλι.

Λίγες στιγμὲς ἀκόμα πρὶν, στὴν ἀγκαλιὰ μου ζωντανή
σ' εἶχα σφιγμένη. Κι ὕστερα ; — μὴν εἴσουν φαντασία ; —
μὲ τὸ καρὰδι σβύστηκες στὴ θάλασσα τὴν ἀνοιχτὴ
καὶ σφύριζε ἄγριος ὁ βοριάς, βογγοῦσε ἡ τρικυμία.

Μέρες ἐπέρασαν πολλές, μὰ τὴν ἀλήθεια τὴ σκληρὴ
στερνὸς ἐγὼ τὴν ἔμαθα. Μοῦπαν: « Τὸ πλοῖο ἐχάθη.
Κι ἀπ' τοὺς μοιραίους ταξιδευτὲς κανεὶς δὲν εἶξερε νὰ πεῖ
ποιὸς σώθηκε, ποιὸς πνίγηκε στοῦ ὠκεανοῦ τὰ βάθη.

Γι' αὐτὸ στὴ δακρυπότιστη γυρνῶ ἀπὸ τότε ξενητιά·
καὶ σὲ λιμάνια ἀπάντεχα, μακριὰ τῶν πέντε Ἡπείρων,
ἐσὲ, ναυαγισμένη μου, ἐσένα τρισευγενικιά,
ἐσένα κόρη ἀναζητῶ τῶν γαλανῶν μου ὄνειρων.

ΕΛΔΟΡΑΔΟ

Γιὰ ποιὸ Ἐλδοράδο, γιὰ ποιὰ Θούλη
ξεκίνησες ταξιδευτή;
Γιὰ ποιὸ Ἐλδοράδο, γιὰ ποιὰ Θούλη
στή θάλασσα τὴ μακρινή;

Ὁ πυρετὸς σὲ καίει τῆς γῆς σου;
Ὅλα τὰ τίλυξε ἢ ἀσκημιὰ
μὲ τὸ θολὸ τῆς πέπλο; Ἐλπίδα
δὲ σοῦμεινε γιὰ ἕκει καμιὰ;

Μὲς στὰ θλιμένα σου ταξίδια
καιρὸ δὲν εἶχες γιὰ νὰ δεῖς
πῶς τὸ μαγιάπριλο γιὰ πάντα
σ' ἀποχαιρέτησε τῆς Ζωῆς;

Κι εἶναι καημοὶ ποῦ δὲν τοὺς γιαίνει
ἄχ, οὔτε ὁ ἀτρύγητος λωτὸς
κι εἶναι καημοὶ ποῦ μόνο ὁ τάφος,
ὁ τάφος σβύνει ὁ σκοτινός.

DE PROFUNDIS

Ὅταν, — ἄ, πῶς ἐπέρασε ὁ καιρὸς! —
πρωτάνοιξα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου,
— εἶταν ὁ ὠραῖος καιρὸς τῆς ἀνοιξῆς μου, —
μοῦ φάνηκεν ὁ κόσμος γιορτινός.

Ὅτι ἂν ποθοῦσα, μπρὸς μου σκορπιστὸ
εἶταν γιὰ μένα πρὶν ἄχ, πρὶν ὀρμήσω
τὴ Χίμαιρά μου ἐκεῖ νὰ συναντήσω
ποῦ ἐνώνεται ὁ οὐρανὸς μὲ τὸ γιालό.

ὦ, χάρδια ἀδελφικά, — κῆποι ἀνθηροί! —
ὦ, κιθαρῶν τρεμαγγιγμένα τέλια!
κι ἐσεῖς ἐρωτικὰ παρθένων γέλοια,
τὸ θέλγητρό σας εἶταν, ναί, βαθύ.

Μὰ εἴμουν σκληρὸς; Ποιὸς ξέρει! ὥστόσο ἐγὼ
ἔφυγα δίχως, δίχως νὰ δακρύσω,
τὴ Χίμαιρά μου ἐκεῖ νὰ συναντήσω
ποῦ ἐνώνεται ὁ οὐρανὸς μὲ τὸ γιालό.

Καὶ διάβηκα ποτάμια καὶ βουνά,
λίμνες καὶ λιμνοθάλασσες κι ἀκόμα
— ἄχ, τὴν ψυχὴ δὲν τὴν ἀκούει τὸ σῶμα! —
μοῦ φαίνεται πῶς εἶν' ἔτσι μακριὰ

Ὅπως καὶ τότε, τὸν ὠραῖον καιρό,
 ποῦ εἶπα — μὰ πῶς, μὰ πῶς νὰ τὸ ξηγήσω; —
 τῇ Χίμαιρά μου ἐκεῖ νὰ συναντήσω
 ποῦ ἐνώνεται ὁ οὐρανὸς μὲ τὸ γιαιλό.

Κι ὅσο πηγαίνει τώρα σκοτινιά
 πέφτει μέσα μου κι ἔξω μου κι ὁ πόνος
 ἀθάσταχτος ποῦ ἔμεινα μόνος, μόνος
 μὲς στὴ μεγάλη ἐτούτην ἐρημιά.

Καὶ σὲ λιγάκι — τρέμω νὰ τὸ πῶ, —
 δὲ θενὰ βλέπω πιά νὰ περπατήσω,
 τῇ Χίμαιρά μου ἐκεῖ νὰ συναντήσω
 ποῦ ἐνώνεται ὁ οὐρανὸς μὲ τὸ γιαιλό.

ΧΕΙΜΩΝΕΣ

Στὸν ἀδελφό μου Σπύρο.

Ἔνας δὲν εἶσαι, μὰ εἴσαστε πολλοὶ, πολλοὶ χειμῶνες,
 στὴ μνήμη μου ζωγραφιστοὶ — κιτρινωπὲς εἰκόνες.

Θυμοῦμαι κάποιον ἀπὸ σᾶς στὰ παιδικὰ μου χρόνια,
 ποῦ ἦρθε μὲ τ' ἄγρια σύννεφα κι ὕστερα μὲ τὰ χιόνια.
 Στὰ ντζάμια φύσαγε ὁ Βορριάς κι ἔκανε τόσο κρύο!
 Κι ἐγὼ σκυμένος στὸ ἀνοιχτὸ, τὸ σχολικὸ βιβλίο,
 τὸν αἰσθανόμουν μέσα μου ζεστὸν γιατί τριγύρα
 γλυκογελοῦσα ἢ μάννα μου παράστεκε σὰ Μοῖρα,
 τραγούδαγε ὁ πατέρας μου κλέφτικα ἐκεῖ τραγούδια
 κι εἶταν τὸ σπίτι μου ἄνοιξη, τ' ἀδέρφια μου λουλούδια.

Ἔνας δὲν εἶσαι, μὰ εἴσαστε πολλοὶ, πολλοὶ χειμῶνες,
 στὴ μνήμη μου ζωγραφιστοὶ — κιτρινωπὲς εἰκόνες.

Θυμοῦμαι κάποιον ἀπὸ σᾶς! Τὸ σπίτι εἶταν κλεισμένο
 πιά κι ἀπὸ μοσκολίβανο ὀλοῦθε μυρισμένο.
 Τὴν προδοσία τῆς Ζωῆς τὴν πρώτη εἶχα γνωρίσει.
 Τὸν ἔβλεπα ποῦ μάραине τὰ δέντρα μὲς στὴ Φύση.
 Μὰ τὴν ὀρμὴ τῆς νιότης μου δὲν μπόργιε νὰ μαράνει,
 κι ἔλεγα γλίγωρα ὁ καιρὸς θὰ ρθεῖ ποῦ τὸ στεφάνι
 θὰ πλέξω πάλι τοῦ Μαγιοῦ. Γλίγωρα τὴν ἀχτίδα
 τοῦ ἡλίου θὰ ἰδῶ καὶ μέσα μου θὰ ζωντανέψει ἡ ἐλπίδα.

Ἐνας δὲν εἶσαι, μὰ εἴσαστε πολλοὶ, πολλοὶ χειμῶνες
στὴ μνήμη μου ζωγραφιστοί, — κιτρινωπές εἰκόνες.

Θυμοῦμαι κάποιον ἀπὸ σᾶς. Ἡ ὀλέθρια του μανία
καθόλου δὲ μὲ τρόμαζε. Γιατὶ εἶχα τὴ Φιλία,
τὸν Ἔρωτα, τὰ Ἰδανικὰ στημένα ὀλόγυρά μου
σὰ σὲ ναὸ καὶ θέρμαιναν μὲ γλύκα τὴν καρδιά μου.
Ὅμως τὰ οὐράνια ἀγάλματα τῆς Ὀμορφιάς ἕνα-ἕνα
τὰ εἶδα ἀπ' τὸ μῖσος τῶν κακῶν στὸ χῶμα σωριασμένα.
Κι ἔμοιαζε ὁ κόσμος μου ὁ ἠθικὸς σὰ μιὰ πανώρια Ἑλλάδα
ποῦ λίγα ἐρείπια ἀπ' τὴν παλιά τῆς ἔμεναν λαμπράδα.

Ἐνας δὲν εἶσαι, μὰ εἴσαστε πολλοὶ, πολλοὶ χειμῶνες
στὴ μνήμη μου ζωγραφιστοί, — κιτρινωπές εἰκόνες.

Θυμοῦμαι τώρα τὸ στερνόν! Ἄ, τί σκληρὸς! Τὶ κρύο
ἔφερνε, ὠϊμένα, στὸ ἄξενο μέσα ξενοδοχεῖο
τῆς πολιτείας τοῦ Βορρᾶ, ποῦ μόνος μου θρισκόμουν
κι ὅλα τὰ περασμένα μου ξανὰ συλλογίζομουν.
Ἄπο τὰ ντζάμια κοίταξα τὸ χιόνι ποῦ ὀλοένα
ἔπεφτε κι ἄσπρο σάβανο πελώριο, ἀργὰ, θλιμένα
τίλυγε γύρω τὸ ὕπαιθρο, κι ἔλεα : — Σὲ μιὰ πτυχή του
ἄς εἶταν νὰ μὲ τίλυγε γιὰ πάντα πιά μαζί του! —

Ἐνας δὲν εἶσαι, μὰ εἴσαστε πολλοὶ, πολλοὶ χειμῶνες,
στὴ μνήμη μου ζωγραφιστοί — κιτρινωπές εἰκόνες.

ΠΛΑΝΗ

Ἄπ' τίς παλιές ἀγάπες μου
μοῦ μένεις ἐσύ, Πλάνη.
Ἄπο ἄστρα ἕνα στεφάνι
φορᾶς στ' ἄϋλα μαλλιά.

Μὲ τὴν παράξενα γλυκιὰ
κιθάρα σου καὶ τώρα
σὲ κάποιαν ἤρεμη ὥρα
νυχτερινή, βαθιά,

Μοῦ τραγουδᾶς τῆς νιότης μου
τὸ αἰθερολάλητο ἄσμα
καὶ τῶν ἐτῶν τὸ χάσμα
τὸ δένεις μ' εὐωδιές.

Ἄχ, ἡ φωνή σου ἡ ἀγέρινη
κι ἡ τόσο ἀλαργεμένη,
πόσες δὲ μοῦ ἀνασταίνει
γεκρές, ὠραῖες στιγμές.

ΕΛΕΓΓΙΟ

Στὸ θάνατο τοῦ Δ. Ταγκόπουλου.

'Απ' τὴν ἡμέρα ποῦ ἡ Μυριέλα σου,
— τὸ μυστικὸ σου τὸ τραγούδι, —
πῆρε φτερὰ κι ἀπὸ τὸ Σείριο
πιο πέρα πέταξε ἀγγελούδι,

Δὲ ζοῦσες πιά. Στὴ γῆ δὲν πάταγες!
Κι ὄλο πρὸς τ' ἄστρα εἶχες στραμένα
τὰ μάτια σου, φτωγέ μου, ποῦ εἴτανε
πάντα στὸ δάκρυ φορτωμένα.

Κι ὅπου ἂν στεκόσουν, μιὰ ὑπερκόσμια
φωνὴ ἀκουγες ποῦ σοῦλεγε : « Ἔλα! »
Καὶ τέλος ἔφυγες χαρούμενος
γιὰ ν' ἀνταμώσεις τὴ Μυριέλα.

Κι ἐμεῖς, — ὅποῦ σκληρὰ μᾶς ἄφησες, —
τί κλαῖμε γιὰ τὸ θάνατό σου ;
'Αφοῦ εἴταν ἡ ζωὴ σου θάνατος,
κι ὁ θάνατός σου λυτρωμός σου ;

Ω Δ Ε Σ

ΣΤΟ ΛΟΡΔΟ ΒΥΡΩΝΑ

Βύρων ώραϊε ! στη βορινή τή χώρα, ένας εξόριστός
Θεός έλληνικός
μέ μιὰ θνητή σ' απόκτησαν και τῆς 'Ελλάδας στάθηκες
ό αιώνιος νοσταλγός.

Γι αυτό είταν πάντα ασύχαστη και παραγμένη ή σκέψη σου
σαν άγρια τρικυμιά,
γι' αυτό, ή ζωή σου παιδεμός είταν για μιάν επάνοδο
στη γῆ σου τήν παλιά.

Μά τήν πατρίδα τῶν θεῶν τῶν ὀλυμπίων σά γύρισες
τή θρηῆκες σκλαβωμένη
κι άλλαξες τότε τὸ σκοπό, Βύρων ώραϊε, στη λύρα σου
τή θεία, τή φτερωμένη.

Κι ὕστερ' από αίωνων σιωπή πρώτη φορά απ' τὸ στόμα σου
τραγούδια απ' ἄκρη σ' ἄκρη
ξεχύθηκαν ποῦ κάνανε για τήν 'Ελλάδα νά χυθεῖ
πονετικό τὸ δάκρυ.

Ὅλίγα χρόνια πέρασαν κι ὅτι ἔψαλες σαν ὄνειρο
σάρκα τὸ εἶδες νά πάρει

μέσα σὲ κάποιαν ἀνοιξη ποῦ γύρ' ἀνθίζαν τὰ κλαριά
κι ἔβγαζε ἡ γῆ χορτάρια.

Καί νά! ἡ μεγάλη Ἀνάσταση! Φιλιοῦνται λεύτεροι οἱ Ἕλληνες
γλυκὰ χεῖλια μὲ χεῖλια,
ἀπὸ βουγὸ σ' ἄλλο βουγὸ κι ἀπὸ πλαγιὰ σ' ἄλλη πλαγιὰ
βροντοῦν τὰ καριοφίλια.

Φίλοι κι ὄχτροί, ποῦ γιὰ νεκρὴ τὴ λόγιαζαν, ξαφνιάζονται,
τῶν νέων ἡρώων τὴ Μάννα
καὶ σκύβουν τὰ κεφάλια τους μ' εὐλάβεια μπρὸς στὸ Ζάλογγο
καὶ μπρὸς στὴν Ἀλαμάννα.

Κι ἐσύ ποῦ τρέμεις καὶ σκιρτᾷς στὸ κάθε ἐδῶθε μῆνυμα,
ὦ ποιητὴ τοῦ αἰῶνα,
νᾶρθει ἡ στιγμή ἀνυπομονεῖς, Τυρταῖος οὐρανόσταλτος,
νά μπεῖς μὲς στὸν ἀγῶνα.

Κι ἦρθε ἡ στιγμή! — τὸ τραγαδοῦν ραχοῦλες θρουμποφύ-
τευτες
καὶ μυρωμένοι λόγγοι! —
τὴ φουστανέλλα ζώνεσαι καὶ πᾶς, Βύρων θεόμορφε,
στὸ δόλιο Μεσολόγγι.

Μὰ κι ἂν μιὰ Μοῖρα τραγικὴ τὸ θάνατο σοῦ εἶχε γραφτὸ
νά θρεῖς, ὠϊμέ, στὸ στρῶμα,
μὲ τὸνομα τὸ λατρευτὸ τῆς ὀρφανῆς Ἑλλάδας σου
ξεψύχησες στὸ στόμα.

Καὶ τῆς θυσίας τῆς πιὸ ἀψηλῆς ἐγίνηκες τὸ σύμβολο
κι ὁ θρύλος τῆς ἀντρείας
κι αἰῶνια θὰ μοσκοβολάει, Βύρων προφήτη, ὁ τάφος σου
ἀπ' ἄνθη ἐλευθερίας.

Ἑκατὸ χρόνια πέρασαν καὶ μοιάζει χτὲς πῶς εἶτανε,
στὰ χίλια ἔτσι θενᾶναι,
καὶ καθῶς σήμερα οἱ Ἕλληνες, ἔτσι καὶ τότε, ὦ ἀθάνατε,
θενᾶ σὲ τραγουδᾶνε.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΛΗ

Ὁρθώσου, Ἑλληνικὴ Φυλὴ! Πέπλον ἀνάριο λησμονιάς
 στῆ συμφορὰ σου ρίξε
 καὶ τὸ γλυκὸ χαμόγελο ποῦ σοῦ πηγαίνει ἀσύγκριτα
 στὰ χεῖλη πάλι δεῖξε.

Ἄν ἀπὸ τόπους ἱερούς ποῦ φοινικιά εἴσουν ὡς τὰ χτέες
 μοιάζεις σὰν κλαδεμένη,
 ἡ ρίζα σου στὰ βάθη τους, — κανεὶς ὄχτρος δὲ θὰ τῆ θρεῖ! —
 αἰώνια εἶναι καὶ μένει.

Μὲς στοὺς αἰῶνες ποῦ κυλοῦν, κι ὅπου γιὰ Σένα εἶναι στιγμές,
 πόσα δεινὰ δὲν εἶδες;
 Μὰ νέφη εἴταν περαστικά καὶ νὰ! σὲ λίγο σκόρπισες
 σὰν ἥλιος τις ἀχτίδες.

Πόσες φορές οἱ θάρβαροι μ' ὀνόματα λογίς-λογίς
 δὲν πάτησαν τῆ γῆ σου;
 Ὅμως ποτὲ δὲν μπόρεσαν, Φυλὴ μου, τὴν ἀθάνατη
 νὰ σθύσουνε πνοή σου.

Καὶ τὴν τραχιά τῆ γλῶσσα τους ἀντὶ νὰ σοῦ σταλάξουνε,
 τῆ θεία λαλιά σου ἐκεῖνοι
 ἐπῆραν καὶ σιγά-σιγά τοὺς μάλαξες, τοὺς μὀρφωτες
 στὸ ἑλληνικὸ καμίνι.

Γιατὶ ἀπὸ τὰ βουνόκορφα πάντα ψηλὰ θὰ ροβολᾶν
 οἱ ὠραῖοι σου οἱ τσοπάνοι,
 κουρσάροι τῶν κουρσάρων σου! Καὶ τί σὰ λέγονται Ρωμαῖοι
 ἢ Φράγχοι ἢ Καταλᾶνοι;

Τὶ Βεγετσᾶνοι ἄν λέγονται καὶ τί καὶ τί ἄν Σαρακηνοί
 καὶ τί κι ἄν Τουρκαλάδες;
 Ὅλους ἐσύ τοὺς ἔλυωσες, ὄλους ἐσύ τοὺς χώνεψες
 μὲς στὶς μικρὲς Ἑλλάδες.

Γι' αὐτὸ ὁ Μοριᾶς ὁ σκεφτικὸς, ἡ Ρούμελη ἡ στεναχτική,
 ἡ Ἡπειρο ἡ κελαϊδήστρα,
 γι' αὐτὸ ἡ γλυκιά Μακεδονία, ἡ Θράκη ἡ Ζεφυρόλουστη
 κι ἡ Ἀττική ἡ μεθύστρα,

Γι' αὐτὸ οἱ Κυκλάδες οἱ ἀέρινες, τὰ εὐωδιασμένα Ἐφτάνησα,
 ἡ Κρήτη ἡ ἀντρειωμένη,
 τὰ Αἰγαιοπελαγίτικα νησιά κι ἡ Κύπρο ἡ ἀφρόπλαστη,
 ἡ Κύπρο ἡ λιγωμένη,

Κι ὄλες ἀράδα οἱ κόρες σου, σοῦ πλέκουν τὰ τραγούδια τους
 τ' ἀρίφνητα, τὰ τόσα,
 στὴν τρισχιλιοχρονίτικη, τῆ μιά, τὴν ἀκατάλυτη,
 τὴν ὀλυμπία σου γλῶσσα.

Ὁρθώσου, Ἑλληνικὴ Φυλὴ! Πέπλον ἀνάριο λησμονιάς
 στῆ συμφορὰ σου ρίξε
 καὶ τὸ γλυκὸ χαμόγελο, ποῦ σοῦ πηγαίνει ἀσύγκριτα
 στὰ χεῖλη πάλι δεῖξε.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Στὴν ἀφωτὴ τους ἐκκλησιά γονατιστοὶ δεήθηκαν
οἱ Πολιορκημένοι,
κι εἶχαν, σὰ βγῆκαν, στὴν ἀχνή, τὴν ὕστατην ἀπόφαση,
τὴν ὄψη τους γραμένη.

Τοῦ κάκου ὁ Ἀπρίλης ὁ γλωρός μὲ τὰ πουλιὰ καὶ τ' ἄνθια του
ζητάει νὰ τοὺς λιγύσει.
Μέσα στὸ νοῦ τους τώρα πιά γενῆκαν ἕνα, σμίξανε
ὁ Θάνατος κι ἡ Ζήση.

Ἄρρωστοι, γέροι καὶ παιδιὰ μὲ δάκρυα τοὺς ξεβγάζουνε
καὶ τοὺς κατευοδώνουν
κι αὐτοὶ μὲ πίστη στὴν καρδιά τοὺς ἄλλους πᾶν ἀρματωλοὺς
στὸ κάστρο κι ἀνταμώνουν.

Κι ἤρθεν ἡ ὥρα! « Ἐμπρὸς παιδιὰ! » σκούζει ὁ Μακρῆς,
ὁ Μπότσαρης,
κι οἱ ἄλλοι καπετανέοι.

Κι ὄλοι, κρατώντας τὶς γυμνές τὶς πάλες τους, ἀκολουθοῦν
μαρτυρικοὶ κι ὠραῖοι.

Σὰν πεινασμένοι γυπαῖτοὶ ποῦ φόφιο ἀγρίμι ἀπὸ βουνοῦ
ράχη ψηλὴ ἀντικρύζουν,
ἔτσι στ' ἀσκέρια τὰ πυκνὰ τοῦ Κιουταχῆ καὶ τοῦ Ἰμπραῆμ
ὄρμουν καὶ τὰ διασκίζουν.

Κι « ὅσοι σωθοῦμε! » κρᾶζουνε. Καὶ 'πά στ' ἀράπικα κορμιὰ
τὰ γιαταγάνια μπήγουν
καὶ τὰ τειχιὰ τ' ἀνθρώπινα γκρεμίζοντας, τῆς Λευτεριάς
πλατὺ τὸ δρόμο ἀνοίγουν.

Ὁ Τουρκαράπης ἄλαλος στέκει θωρῶντας τὸ πουλί
ποῦ τοῦφυγε ἀπ' τὸ χέρι
καὶ μὲς στὴν πόλη ρίχνεται — τὴν ἔρμη! — βάζοντας φωτιὰ
ὄλοῦθε καὶ μαχαῖρι.

Ὅμως τοῦ κάκου ἀναζητάει, μέσ' ἀπὸ τὰ χαλάσματα
καὶ μέσ' ἀπὸ τὴ μαύρη
καταστροφή, τῶν τόσων του τῶν θυσιῶν τὸ ἔπαθλο, —
τὸ Μεσολόγγι ναῦρει!

Τὸ Μεσολόγγι στὶς γενναῖες καρδιές τους, — δὲν κατάλαβε —
πῶς τὸκλεισαν Ἀκρίτες
καὶ πῶς ἀθάνατο, ἄπαρτο ζεῖ πιά στῆς Φήμης τὰ βουνὰ
μὲ τοὺς Μεσολογγῖτες.

ΣΤΟ ΛΟΡΔΟ ΕΛΓΙΝΟ

I

Δὲν ἦρθες σὰν τὸ βάρβαρο! Στὸ χέρι σου δὲν κράταγες
οὔτε σφυρί, οὔτε ἄξινα.

Μὰ σὰν ἐκεῖνον χτύπησες, μὰ σὰν ἐκεῖνον πλήγωσες
ὦ Λόρδε, τὴν Ἀθήνα.

Ἄπο τὸν Παρθενῶνα τῆς ὅταν τὰ θεῖα του μάρμαρα
ξεσήκωσες καὶ πέρα
τὰ πηγές στὴν πατρίδα σου καὶ τὸ ἀττικὸ τοὺς στέρησες
τὸ φῶς καὶ τὸν ἀγέρα.

Κι ἐξόριστοι τώρα οἱ Θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου κι οἱ Ἡμίθεοι
νοσταλγικοὶ, θλιμένοι,
γιὰ τὴν παλιά τους τὴ ζωὴ μιλοῦν ἐκεῖ καὶ τοὺς ἀκοῦν
οἱ ξένοι σαστισμένοι.

II

Τὴν Τιτανομαχία τους ἄλλοι στὴ μέση ἀφήνουνε
καὶ τὴ γιορτὴ τους ἄλλοι.

Μιά Νηρηίδα — ἡ Λευκοθέα ; — ποιὸς ξέρει τί ὀλόγαλανο
νειρεύεται ἀκρογιάλι !

Ὁ Κένταυρος θεσσαλικὰ φαράγγια πράσινα θωρεῖ
μὲ τῆς ψυχῆς τὰ μάτια
κι οἱ σκλαβωμένοι Ποταμοὶ τὰ δροσερά τους μελετοῦν
νεραΐδινα παλάτια.

Παρέκει ἡ Κόρη ἡ ποθητὴ κι ἡ Δήμητρα τὸ δρόμο τους
γιατὶ τὸν σταματᾶνε ;
Γιατὶ, γιατί τὸ κάλεσμα τὸ ἀπελπισμένο τῶν σταχιῶν
τῆς Ἄσκρας δὲ γρικᾶνε ;

III

Ὅμως τὴ λύπη σας, Θεοί, λικνίστε μὲς στὰ στήθη σας
τώρα τ' ἀγαλματένια
κι ἐκεῖ στὰ μέρη τοῦ Βορρᾶ ποῦ ἡ Μοῖρα σας σᾶς ἔριξε,
μαζὶ μὲ τὴν εὐγένεια,

Σκορπίστε τὴ μεσημβρινὴν ἀχτίδα, τὴ συγκρατητὴ
τὴ δύναμη, τὴ χάρη.
Γενῆτε μὲς στὰ σκοτινὰ τὰ χρόνια ποῦ διαβαίνουμε
οἱ ἀναμένοι φάροι.

Καὶ πέστε ὀλοῦθε : Ὑπέρπλουτη πῶς εἶν' ἀκόμα ἡ Ἑλλάδα
σας,

κι ἄξια μονάχη Ἐκείνη
μὲ τὸ κρασί τῆς Ὀμορφιάς, τὴ δίψα τῆς ἀνθρώπινης
τῆς Σκέψης, νὰ πρᾶῦνει.

ΣΤΟΝ ΕΦΗΒΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

Όταν τὸ πλοῖο τὸ θάρβαρο σὲ πῆρε καὶ ξεκίνησε
 γιὰ νὰ σὲ ξενητέψει,
 ἄδειο τὸν τόπο τῶν Θεῶν τὸν εἶδες καὶ συννέφιασεν
 ἡ γαλανή σου ἡ σκέψη.

Κι ὁ Ποσειδῶνας σ' ἐνοιωσε. Μὲ τὴ βαριά του τρίαινα
 ἐσάλεψε τὸ κύμα
 κι ὅλα χαθῆκαν. Ὁ θυθὸς τῆς πατρικῆς σου θάλασσας
 πλατὺ σοῦγινε μνήμα.

Κι αἰῶνες ἔμεινες ἐκεῖ. Τοῦ κάκου, ἀναζητῶντας σε
 ἡ Ἑλλάδα στ' ἀκρογιάλια,
 σὰν ἔρμη μάννα ἐρχότανε καὶ τοὺς πικροὺς τοὺς θρήνους τῆς
 ἐξέσπαζεν ἀγάλια.

Μὰ ἡ χαραυγὴ μιᾶς προσμονῆς στὰ κορφοβούνια ἀνάτειλε
 κι ἀπ' τῶν Ἀντικυθήρων
 τὴ θάλασσα σ' ἀνάστυρεν ὁ βουτηχτῆς σὰν ὄνειρο
 τῶν πιὸ γλυκῶν ὀνείρων.

Καὶ νά, ἡ Ἑλλάδα! μ' ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά της, ἔφηθε,
 σὲ δέχτηκε. Γελάνε
 τριγύρω τὰ τριαντάφυλλα καὶ στὰ κλωνάρια τῶν δεντρῶν
 τ' ἀηδόνια κελαϊδᾶνε.

Καλῶς μᾶς ἦρθες, ἔφηθε! σὰν ἓνα πρᾶο χαμόγελο
 ὕστερ ἀπὸ μιὰ φρίκη.

Καλῶς μᾶς ἦρθες, ἔφηθε! σὰν κάποιας μάχης ἄγγελος
 γιὰ νὰ μᾶς πεῖς τὴ νίκη.

Καλῶς μᾶς ἦρθες, ἔφηθε! Γιὰ νὰ μᾶς πεῖς, ἡ Ἑλληνικὴ
 ψυχὴ πῶς δὲν πεθαίνει
 κι εἴτε σὲ θάλασσας θυθούς κι εἴτε θαμμένη μὲς στὴ γῆ
 ζεῖ πάντα κι ἀνασαίνει.

Καλῶς μᾶς ἦρθες, ἔφηθε! Καὶ γίνε τώρα ἐσύ ὁ χρυσὸς
 ὁ κρῖκος ποῦ θὰ δέσει
 τὴ μαγικὴ Παράδοση, τὸ Θρύλο τὸν ἀσύγχριτο
 ποῦ εἶχε κοπεῖ στὴ μέση.

Καὶ γίνε, γίνε ὁ κήρυκας τῆς Ὁμορφιάς! Σὰν ἀπαλό
 φύσηξε πνεῦμα ὠραῖο,
 φέρε ξανὰ τὰ σύμβολα τὰ εὐγενικὰ κι ἀνάστησε
 τὸν κόσμον τὸν ἀρχαῖο.

Κι ἀπ' τοὺς πιστοὺς σου ἀνάμεσα, τότε, πιστός ἕνας κι
 ἐγώ,
 ναὸ θενὰ σοῦ στήσω,
 θὰ σὲ λατρέψω γιὰ θεὸ μιᾶς νέας θρησκείας κι ἱερέας σου
 ὕμνους θὰ σοῦ τονίσω.

ΣΤΟ ΜΑΡΤΗ

Ὡ Μάρτη, ἀπ' τ' ἄλλα τὰ ἔντεκα τ' ἀδέρφια σου περισσότερο
ἐσὺ μὲ σέρνεις σκλάβο.

Μόλις στὴ Φύση ἐσὺ φανεῖς ὄλου τοῦ χρόνου τοὺς καημοὺς
βαθιὰ μέσα μου θάβω,

Γιατὶ ὁ ἐρχομὸς σου ὁ μυστικὸς εἶναι σὰν κάποιας φυλακῆς
τὸ ἀνοιγμα φεγγίτη,
εἶναι, σὲ μέρος ἔρημον ἀπὸ πουλιά, τὸ λάλημα
τὸ λίγο ἐνὸς σπουργίτη.

Μόλις στὴ Φύση ἐσὺ φανεῖς διώχνει τίς χειμωνιάτικες
ἀπὸ τὸ νοῦ μου εἰκόνες
καὶ στὴν ψυχὴ μου, ἀπ' τὸ σωρὸ τῶν αἰσθημάτων, θριαμ-
βικὲς
οἱ ἐλπίδες μένουν μόνες.

Ὡσὰ ζωγράφος ἄδελφος, μὲ τὸ χρυσὸ πιπέλο του
σκορπᾶς τὰ χρώματά σου
κι ἀρχίζεις τὴν ἀπέραντη, τὴ θεία, τὴν ἀπερίγραφτη
γὰ πλάθεις ζωγραφιά σου.

Βάφεις τὰ καμποχώραφα μὲ τὸ βαθὺ τὸ πράσινο
τὸ χρώμα ἐσὺ τοῦ στάχυ,
μὰ τὸ γαλαζοκίτρινο τυλύγεις ἀγριολούλουδων
κάθε πλαγιὰ καὶ ράχη.

Τὰ δέντρα τῶν περιβολιῶν, ἐσὺ τὰ ντύνεις ὕστερα,
γιὰ γάμο, γιὰ γιορτάσι
καὶ κάνεις σὰ μιὰν ἐκκλησιά, πλατιά, γαλαζοθόλωτη,
ὦ Μάρτη ὅλη τὴν Πλάση.

Καὶ νά, παρθένες ἀχλαδιὲς ντυμένες τὰ νυφιάτικα
λευκὰ φορέματά τους
καὶ νά, ἀδερφοῦλες τους μηλιές, ροδακινιές καὶ κυδωνιές
στὰ ρόδινα, κοντά τους.

Οἱ πασκαλιές οἱ ἀρχόντισσες μὲ τίς μαβιές καλύφτρες τους
νωθρὲς ἀκολουθᾶνε
κὶ στοὺς λαλέδες σκύβουνε, λές, τοὺς κοκκινοσκύφωτους
καὶ κάτι τοὺς ρωτᾶνε.

Κι ἀφρόντιστη καμιὰ γωνιά, Μάρτη τεχνίτη, δὲν ξεχνᾶς
καὶ σὰ στὴν τύχη κιόλας
ἐδῶ μιᾶς τριανταφυλλιᾶς ἀνοίγεις τὸ τριαντάφυλλο
καὶ τὸ ἀνθὶ ἐκεῖ μιᾶς θιόλας.

Μὰ πιδὸ πολὺ τῶν μπουμπουκιῶν ὁ μῆγας εἶσαι. Τὸ πουλὶ
μ' ἐσένα ξεθαρρεύει
καὶ βγαίνει ἀπ' τὸν κρυψῶνα του γιὰ λίγο κι ἀπὸνα κλαρὶ
τὴ ζωγραφιά ἀγναντεύει.

Τὴν πρώτη κάμπια ξεγελᾶς καὶ πεταλοῦδα γίνεται
κι ἐπάνω ἀπὸ τὰ πρῶτα
μισανοιγμένα λούλουδα πετάει καὶ κάποιας συμφωνίας
μοιάζει ἢ γλυκὴχη νότα.

Ὁ πόθος ὁ παρθενικὸς, τὸ κοριτσίστικο ὄνειρο,
 ἐσὺ τῆς Φύσης Μάρτη,
 γιὰ τὸ Νυμφίο ποῦ καρτερεῖ, γιὰ τὸν ξενητέμενο της
 ποῦ δὲ θάρσῃσει νᾶρτει.

ΣΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Χαῖρε, τσιγγάνικο πουλί ! σὲ μιὰ σκεποῦλα ἀπάνεμη
 σὲ μιὰ φτωχὴν ἀκροῦλα,
 ἤρθες τὸ τσαντηράκι σου νὰ χτίσεις μ' ἀπριλιάτικης
 αὐγῆς ξανὰ δροσοῦλα.

Τι εἶσαι, πουλάκι μου γλυκὸ ; Πές μου ποιὸς εἶν' ὁ ἀληθινὸς
 ὁ τόπος σου, ἡ πατρίδα ;
 ποιὸς σοῦ ἔμαθε τὸ οὐράνιο σου τραγοῦδι ποῦ στὸ στῆθος
 μας
 ξεχύνει τέτοια ἐλπίδα ;

Μήπως σὲ γέννησεν ἐσὲ τοῦ ξένου τὸ παράπονο,
 τοῦ ἀνθρώπου ἢ νοσταλγία
 κι οἱ μαγεμένες σου στροφές κρύβουνε τέτοιο φτέρωμα
 καὶ τέτοια ἀρμονία ;

Ἢ μήπως κόρης προσμονὴ καὶ φλογισμένος ἔρωτας
 σὲ γέννησεν ἐσένα,
 γιὰ παλληκάρι ἀσύγκριτο ποῦ ἀπὸ καιρὸν ἐμίσηψε
 κι εἶναι μακριὰ στὰ ξένα ;

Ἢ τοσιδοῦλα σου ὕπαρξη τὸν ἄδειο τόπο ξαφνικὰ
 γεμίζει πέρα ὡς πέρα
 κι ὅταν πετᾶς καμαρωτό, θαρρεῖ κανεὶς πῶς γίνεσαι
 τὸ λούλουδο τοῦ αἰθέρα.

Σὰν ἀγοράκι λατρευτὸ ποῦ μὲ τὰ παιγνιδάκια του
καὶ τὰ χρυστόγελά του
σκορπάει στὸ σπῖτι τὴ ζωὴ καὶ τὴν πλατιά κι ἀνέκφραστη
χαρὰ στὰ γονικά του,

Ἔτσι κι ἐσύ, γλυκὸ πουλί, σ' ὄλα τὰ μέρη ποῦ περνᾷς,
σ' ὄλους ποῦ πᾶς τοὺς τόπους,
σκορπᾷς μὲ τὰ τραγούδια σου τὰ κρυσταλλοπερίχυτα
τὸ μέθυ στοὺς ἀνθρώπους.

Καὶ πιά σὰ φύγεις, πίσω σου τὴ θλίψη τὴν ἀνόριστη
ἀφήνεις καὶ τὴ λύπη,
καθὼς ἀπὸ τὰ λούλουδα, σὰν ἔρθει τὸ φθινόπωρο
ἀδειάζουν ὄλοι οἱ κῆποι.

Γιατὶ εἶσαι τοῦ Καλοκαιριοῦ τὸ Πνεῦμα ἐσύ, τῆς Ἄνοιξης
ἐσύ ἢ Ψυχὴ ἢ ὀροσάτη
κι ὅπου κι ἂν πᾶς σ' ἀκολουθοῦν καὶ τὸ ἴδιο πάντα πέρνουνε
μαζὶ σου μονοπάτι.

Χαῖρε, τσιγγάνικο πουλί! Μ' ἐσένα ἄς εἶτανε κι ἐγώ
ἄχ, νᾶμοιαζα μιὰ στάλα,
ἄς εἶταν στὰ ταξίδια σου χαρούμενος νὰ σ' ἀκλουθῶ
τὰ αἰώνια, τὰ μεγάλα.

Ἄς εἶτανε παντοτινὰ νὰ ζῶ μέσα σὲ μι' ἄνοιξη
καὶ σ' ἓνα καλοκαῖρι
κι ἀπὸ τοὺς τόπους ποῦ περνῶ, πουλί μου ταξιδιάρικο,
κι ἀπ' ὅσα ἀφήνω μέρη.

Ἄς εἶτανε κρυφὴ χαρὰ κάποιοι ἀπὸ τὰ τραγούδια μου
νὰ νοιώθουν στὴν ψυχὴ τους,
καὶ φεύγοντας, λίγον καιρὸ νὰ μένω μὲ συμπάθεια
μὲς στὴν ἀνάμνησή τους.

ΣΤΟΥΣ ΞΕΝΗΤΗΜΕΝΟΥΣ ΜΑΣ

Πουλιά, ποῦ ἀπ' τ' ἀκρογιάλια μας σκορπίσατε στὰ ξένα
κι ἀπ' τὴν πατρίδα μας μακριὰ φωλιά ἔχετε στημένα,
θέλω τὸν ἴδιο τὸ σκοπὸ νὰ τραγουδάτε αἰώνια
σὰν πέρδικες σὲ ριζιμιὰ και σὲ πλάγιες ἀηδόνια.

Στὴν κρουσταλλένια σας φωνὴ τοῦ τόπου μας τὰ κάλλη
ν' ἀναπερνοῦν περήφανα. Στὴν πλάνα τῆς ἀγκάλη
τῆς ξενητιάς ἡ Μάγισσα μὴ σᾶς ἀποκοιμίσει
καὶ μὴ, στὸν ὕπνο σας, νερὸ τῆς Ἀθήης σᾶς ποτίσει.

Κι ἐγὼ, πουλι σας γνώριμο κι ἀπὸ δικά σας μέρη,
ποῦ τὸ φευγάτο μου ζητάω τοῦ κάκου καλοκαῖρι,
τρέχω, γυρνᾶω, νοσταλγικὰ σκορπῶντας κελαϊδήματα
κι ὅπου εἶν' ἀδέρφια ἀληθινὰ τοὺς φέρνω χαιρετήματα.

Ἄπ' τὰ πανώρια μας βουνὰ ποῦ γέννησαν τὰ κλέφτικα
τραγούδια ποῦ ἐρωτεύτηκα,
λίγη δροσιὰ σᾶς φέρνω ἐγὼ, σᾶς φέρνω λίγο ἀγέρι,
ἀπὸ λεθάντα μυρουδιά, μοσκοβολιὰ ἀπὸ φτέρη.

Τὸ χρῶμα μᾶς ἀνατολῆς σᾶς φέρνω και μιᾶς δύσης,
ἴδωμένο ἀπὸ κορφόβουνο. Σᾶς φέρνω ἀπὸ μιὰ βρύση
τὸν ἦχο τοῦ μουρμουρητοῦ, τοῦ ζέφυρου τὸ χᾶδι,
τὸ μακρινὸν ἀντίλαλο τοῦ λόγγου σ' ἓνα βράδυ.

Σᾶς φέρνω τὸν ἀργὸ σκοπὸ τσοπάνικης φλογέρας
ποῦ ἀπὸ ραχοῦλα σὲ σπηλιὰ σιγὰ τὸν σέρνει ὁ ἀγέρας.
Σᾶς φέρνω τὸ πολύφωνο τὸ θρόϊσμα τοῦ ἐλάτου
καὶ τὸ βραχνὸ τὸ βέλασμα τοῦ ἑλληνικοῦ προβάτου.

Ἄπὸ ξωκκλήσι ἐρημικὸ, σὲ λόφο ξεχασμένο,
σᾶς φέρνω τὴν κρυφὴ στιγμή,
ὅταν τὸ σήμαντρο ἀντηχεῖ
και μέσα καίει τῆς λειτουργίας λιθάνι εὐωδιασμένο.

Ἄπ' τὴ θαλασσινὴ ζωὴ σᾶς φέρνω τῶν ψαράδων
καημοὺς και νιτερέσσα,
σὲ κόφες τους, τὸ μάζεμα, πλεχτὲς, τῶν ἀχνηβάδων
και τὰ γλυκά τους ὕστερα «ἔγια μόλα, ἔγια λέσα!»

Σᾶς φέρνω ἀπ' τὰ σπιτάκια σας γωνιὲς ποῦ τίς γεμίζουν
ἀγαπημένα πρόσωπα : Μητέρες ποῦ δακρῦζουν
στὴ θύμησή σας κι ἀδερφὲς ποῦ, μπρὸς γονατιομένες
σ' ἄγιες εἰκόνας, προσευχὲς λένε για σᾶς θλιμένες.

Κι ἀπ' τὴν Κυρά μας Δέσποινα γυρεύουνε τὴ χάρη
αὐτὸ τὸ χρόνο πρὶν ἢ γῆ ντυθεῖ τὸ νέο χορτάρι
νὰ δῶκει πιὰ ν' ἀφήσουνε τὴν ξενητιά οἱ δικοὶ τους
και ν' ἄρθουν νὰ τσιγκρίσουνε κόκκινο αὐγὸ μαζί τους.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

I

Χαῖρε, Γῆ!
χαῖρε, Ἄστέρι τοῦ Σύμπαντος,
χαῖρε, ὦραιε, πανάρχαιε Πλανήτη!
μέ τὰ βουνά σου τὰ πανύψηλα,
μέ τοὺς ὠκεανούς σου τοὺς ὀλόβαθους
καί μέ τίς τόσες σου ὀμορφιές
τίς μεγαλόπρεπες!

Χαῖρε, ποῦ θέλησες ἐπάνω σου
τόσον καιρὸ τὰ βήματά μου
κι ἐγὼ νὰ σέρνω καί νὰ σέ πατῶ,
χαῖρε, ποῦ ζωντανὸ μέ φιλοξένησες,
ποῦ μοῦ φανέρωσες τὰ θεῖα τὰ μυστικά σου.

Χαῖρε, καί ποῦ μιὰ μέρα κουρασμένον
στά βάθη σου θενὰ μέ ξεναπάρεις,
γιὰ νὰ μέ λιώσεις ἀπαλὰ στὸ χῶμα σου,
γιὰ νὰ μ' ἀνακατέψεις μέ τὸ χῶμα σου,
καί μέ τὰ σπόρια τῶν φυτῶν σου!

Χαῖρε, Γῆ,
 Χαῖρε, Ἄστέρι τοῦ Σύμπαντος,
 Χαῖρε, ὠραῖε, πανάρχαιε Πλανήτη!

II

Χαῖρε, Φύση, τῆς Γῆς στολισμέ
 καὶ τοῦ ἀνθρώπου Παράδεισε
 ἀληθινὴ κι αἰώνιε!

Ἄνάμεσά σου τὸν ἀτέλειωτο
 οἱ Ἐποχὲς σέρνουν χορό τους,
 καὶ καθεμιὰ τὰ δῶρα τῆς
 πλούσια σοῦ ρίχνει στὴν ποδιά σου.

Χαῖρε, ἐρωμένη τοῦ φιλόσοφου
 καὶ τοῦ ποιητῆ τσοπάνου,
 μὲ τὰ μυστήρια σου τ' ἀρίφνητα
 καὶ μὲ τοὺς μαγικούς, τοὺς ἄπιαστους
 τοὺς φθόγγους σου καὶ τοὺς ρυθμούς σου.

Χαῖρε, Κιθάρα μεγαλόπρεπη!
 Χαῖρε, Ὅραμα πάντοτε νέο,
 χαῖρε, καθημερινὴ Ἀποκάλυψη
 στ' ἄγρυπνα μάτια!

Χαῖρε, Φύση, τῆς Γῆς στολισμέ
καὶ τοῦ ἀνθρώπου Παράδεισε,
ἀληθινὲ κι αἰώνιε !

III

Χαίρετε κάμποι, ποῦ ὁ ἀνθρώπινος
ὁ μόχθος εἶναι τυπωμένος
ἐπάνω σας μὲ τὸ γυνί,
τὴν τσάπα καὶ τὸ κλαδευτήρι !

Χαίρετε κάμποι, μὲ τ' ἀμέτρητα,
τὰ βλογημένα τὰ σπαρτά σας,
ἀπ' τοὺς ἑλληνικούς Θεούς
ποῦ ζοῦν στὴ Φύση αἰώνιοι !

Χαίρετε κάμποι, μὲ τὰ δέντρα σας
τὰ ἄγρια καὶ τὰ καρποφόρα !

Χαίρετε κάμποι, μὲ τὴν ἄνοιξη
ὅπου σᾶς γτύνει στὰ κατάλευκα,
Χαίρετε μὲ τὸ καλοκαῖρι
ποῦ σᾶς φορτώνει πράσινο
κι αὐγὰ μυριόφωνων πουλιῶν.

Χαίρετε κάμποι, μὲ τὶς στάνες σας

καὶ τὶς τσοπάνικες φλογέρες,
χαίρετε μὲ τὶς παπαροῦνες σας
καὶ τ' ἄσπρα σας τὰ χαμομήλια !

Εὐωδιασμένοι, ἐγκάρδιοι,
παρήγοροι καὶ πρᾶοι,
τὴ νύχτα μὲ τῆς κουκουβάγιας σας
κάπου καὶ ποῦ τὸ θρῆνο,
τὸν ὄρθρο μὲ τῶν ὄρνιθιῶν
τὰ χαρωπὰ κραξίματα,
τὸ χάραμα μὲ τ' ἀργωπὰ
μουγκρίσματα τῶν βουβαλιῶν
κι ἀπ' τὸ πρῶτ' ὡς τὸ σούρουπο
μὲ τὴν κυρίαρχη φωνή
τοῦ δυνατοῦ χωριάτη.

Χαίρετέ κάμποι, ποῦ ὁ ἀνθρώπινος
ὁ μόχτος εἶναι τυπωμένος
ἐπάνω σας μὲ τὸ γυνί,
τὴν τσάπα καὶ τὸ κλαδευτήρι.

IV

Χαίρετε, στάγια,
τῶν ἀγρῶν πανευφρόσυνα,
τῆς ζωῆς γλυκιὰ ἀσφάλεια !

Ἡ Γῆ εἵτανε γυμνὴ καὶ τὴν ἐντύσατε,
ὁ ἄνθρωπος ἀπελπισμένος καὶ τοῦ δώσατε
ὑπόσχεση κι ἐλπίδα.

Χαίρετε, δειλιασμένα ὅταν προβάλετε
σὰ χνοῦδι σὲ παρθενικὸ κορμί,
χαίρετε κι ὕστερα, ποῦ ἀπλώγεστε
σὰν κύματα ὀλοπράσινα
στὰ χάρδια τοῦ ἀγεριοῦ
κι ἐπάνω σας πετροχελίδονα,
λὲς, κολυμπᾶνε γιὰ νὰ πιάσουνε
τ' ἀθώρητα μαμούδια ποῦ μαζεύονται
τριγύρω ἀπ' τὴ δροσιά σας !

Στὶς ἰσχιερὲς πυκνάδες σας
βαθιά,

στάχια ιερά, οί κορυδαλοί
τούς ἔρωτές τους πλέκουνε
καί στήνουν τις φωλιές τους.

Γι' αὐτό κι ἡ μεστωσύνη σας,
λές, κι ἔχει πάρει ἀπ' τὸν κελαιδισμό τους
κάτι θαθὺ κι ἀξήγητο,
γι' αὐτό γλυκὸ εἶναι τὸ ψωμί
κι ὅταν τὸ τρῶμε, τοῦ κορυδαλοῦ
γρικοῦμε τὸ τραγοῦδι.

Χαίρετε, στάχια
τῶν ἀγρῶν πανευφρόσυνα,
τῆς ζωῆς γλυκιὰ ἀσφάλεια!

V

Χαῖρε, Θάλασσα,
ὄνειρο γαλανὸ τοῦ Ἰάτονα
καὶ τοῦ Χριστόφορου Κολόμβου.

Προαιώνια πελεκήτρα ποῦ πελέκησες
τὴν πέτρα τῆς στεριᾶς,
καὶ μὲ τὴν κυματένια γλῶσσα σου
τὴν ἔσκαψες μ' ὑπομονή
κι ἔκανες νὰ προβάλουνε παντοῦ
ὑπέροχα ἀκρωτήρια
καὶ βράχοι καὶ σπηλιές,
καθὼς στὸν οὐρανὸ τὰ σύννεφα
ὁ ἄνεμος τῆς ξαστεριᾶς
τὰ σπρώχνει καὶ σὲ μιὰ στιγμή
σχήματα πέρνουν μαγικά.

Χαῖρε, στοιχεῖο ἀδάμαστο
ποῦ δέχτηκες νὰ δαμαστεῖς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο,
καὶ τῶν ἀνήσυχων, δουλεύτρα,
τῶν πόθων τοῦ ἔγινες τυφλή.

Χαῖρε, Θάλασσα!
 Χαῖρε γεφύρι τῶν Ἠπείρων!
 Χαῖρε, καθρέφτη τοῦ Οὐρανοῦ!
 Χαῖρε, καημέ τοῦ μετανάστη!

VI

Χαίρετε, ἀθάνατα βουνά
 μὲ τίς νερένιες σας τίς φλέβες
 καὶ μὲ τὰ δέντρινα μαλλιά σας!

Ἄρχῃ τῶν ὄλων : Ποταμοὶ
 ἀπὸ τὰ βάθη σας κινᾶνε!

Ἄρχῃ τῶν ὄλων : Τῶν λαῶν
 τῶν κουρατμένων τὸ αἷμα
 ἐσεῖς ἀνανεώνετε
 μὲ τοὺς ωραίους τσοπάνους σας!

Χαίρετα, ἀθάνατα βουνά!

Ἄσπρα ποικάμισα τὰ χιόνια
 φορᾶτε καὶ στοὺς ὤμους σας
 ριχμένους γιὰ μαντύες
 ἔχετε ἐσεῖς τὰ σύννεφα!

Χαίρετε, ἀθάνατα βουνά
 ποῦ ἀπ' τὴς ψηλῆς σας τὴς κορφῆς,
 κάποιοι θνητοί, κάποιες φορές,
 μὲ τὸ Θεὸ μιλάνε!

VII

Χαῖρε, Οὐρανέ, χαῖρε Στερέωμα,
 θόλε τῆς Γῆς τῆς Ἐκκλησιᾶς!

Χαῖρε μὲ τὸ γαλάζιο χρῶμα σου,
 Χαῖρε καὶ μὲ τὰ σύννεφά σου.
 Χαῖρε γαλήνη ὅταν σκορπᾶς
 κι ὅταν θροντᾶς τὸ ἀστροπελέκι!

Χαῖρε στὴς χαραυγῆς τῆς Ἄνοιξης,
 ὅταν ὁ ἥλιος ἀνατέλλει,
 σὰν πρώτη ἀγάπη ἀπὸ καρδιά
 καὶ τὰ πουλιὰ χαρμόσυνα,
 μιὰ μέρα ξάστερη, γλυκιὰ
 ἀπὸ τὰ δάση προμυᾶνε.

Χαῖρε κι ὅταν τὸ Οὐράνιο Τόξο σου,
 ὕστερ' ἀπὸ ἄγρια θύελλα
 στὸ μέτωπό σου βάζεις
 καὶ γίνεται καὶ πάλι ἡ σκέψη μας
 σὰν ἄσπρο περιστέρι.

Χαῖρε τίς νύχτες μέ τ' ἀστέρια σου,
 ὅπου γεμίζεις τήν ψυχή μας
 ἀπό μιάν ἀπιαστή, ἀτελείωτη
 τῶν κύκλων μουσική.

Χαῖρε καί μέ τὸ θεῖο φεγγάρι σου,
 ὅταν τὰ μάτια μας σ' ἐσένα εἶναι στραμένα
 κι ἀπό ἓνα δέντρο ἀργά, νωθρά
 στὸ ἀπόκρυφο, στὸ ἀνείπωτο,
 στὸ πιὸ βαθύ τραγοῦδι μας
 κρατάει τὸ ἴσο ὁ γχιώνης!

Χαῖρε, Οὐρανέ, χαῖρε, Στερέωμα,
 Θόλε τῆς Γῆς τῆς Ἐκκλησιᾶς!

VIII

Χαῖρε Ἀέρα, τῆς Ζωῆς ἐσὺ δεύτερο
 καὶ μεγάλο στοιχεῖο!
 Χαῖρε ἀσύλληπτο πνεῦμα,
 ποῦ πληροῖς τὴν ἀτμόσφαιρα
 σὰν τὸ νερὸ τῆ θάλασσα!

Χαῖρε σὰν ἀνταμώνονται
 τὰ ρέματά σου καὶ τὸν ἄνεμο
 μορφώνουν ξαφνικά
 καὶ μέ τὰ πλήθια ὀνόματά του
 τὸν στέλνεις νὰ μᾶς βρεῖ
 πότ' ἀπὸ τὸ Βορρᾶ, πότ' ἀπ' τὸ Νότο,
 πότ' ἀπὸ τὴν Ἀνατολή
 καὶ πότ' ἀπὸ τὴ Δύση!

Χαῖρε τῆς Γῆς ἀναπνοή,
 Χαῖρε, ὄνειρο τῆς Φύσης!

Χαῖρε τῆς βάρκας τὰ πανιά

ὅταν γλυκὰ φουσκώνεις.
 Ἐπάνω σου ὅταν τὰ πουλιὰ
 ζυγιάζουν τὰ φτερά τους
 ἢ ὅταν τινάζεις τὰ ροδόφυλλα
 στὰ πόδια τῆς ἀγάπης.

Χαῖρε τὰ δέντρα σὰ βιολιὰ
 σὰν κάνεις κι ἀντηχοῦνε.
 Χαῖρε σὰν ἔρχεσαι ἀπὸ θάλασσες
 ὡσὰ νησιώτικο τραγοῦδι
 ἀλαργινό,
 ὅταν μᾶς φέρνεις ἀπὸ λόφους
 ἀρώματα ἀγριολούλουδων
 μεθυστικά,
 ἢ ἀπ' τὰ γτζάκια ὅταν φυσᾶς,
 ξυπνῶντας γνώριμες φωνές
 ἀγαπημένων πεθαμένων.

Χαῖρε, τῆς Γῆς ἀναπνοή!
 Χαῖρε, ὄναιρο τῆς Φύσης!

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΣΟΝΕΤΤΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΝΗ

(Pierre de Ronsard)

Όταν θανάσαι πιά γρηά κοντά στο φῶς, τὰ βράδια,
τὸ νῆμα σου τιλύγοντας ἀντίκρια στὴ φωτιά,
θὰ τραγουδάς τοὺς στίχους μου καὶ ξαφνισμένη : « ὦραία,
θὰ λές, σὰν εἴμουν, ὁ Ρονσάρ μὲ δόξαζε καὶ νιά ! »

Δὲ θὰ ἔρθεῖ θεράπεινα πιά μισοκοιμισμένη
στὸ ἐργόχειρο, κι ἀκούγοντας τὸν ἦχο, νὰ ξυπνήσει
στὸ θόρυβο ποῦ ξαφνικά θὰ κάνει τῶνομά μου,
μ' ἀθάνατο ἕναν ἔπαινο νὰ σ' εὐλογήσει.

Θάμαι θαμένος μὲς στὴ γῆ, φάντασμα δίχως σάρκα.
Κάτου ἀπὸ μύρτινες σκιές θὰ γεύομαι τὴν ἡσυχία,
θενάσαι κακογέραστη, σκυφτὴ κοντὰ στὸ ντζάκι,

Τὸν ἔρωτά μου κλαίγοντας καὶ τὴ σκληρὴ σου ἀλαζονία.
Ζῆτε καὶ μὴν προσμένετε τὸ αὔριο, — ἐμέ πιστέψτε ! —
τῆς ζωῆς ἀπὸ τὰ σήμερα πλῆθος τὰ ρόδα δρέψτε.

ΜΕΡΟΣ ΩΔΗΣ

(Jean de la Fontaine)

Ὅμορφαίνει τις λόγχες ἢ ὄψη σου,
 ἀπ' τὰ δάκρυα σου οἱ ρύακες φουσκώνουν.
 Νὰ δροσίσουν τις σκιές, εἶν' εὐδαίμονα,
 ποῦ ὡς διαβαίνεις φυτρώνουν λουλούδια.

Χτὲς ἀκόμα, στὸ χόρτο καθήμενος,
 τὸ γλυκὸ τραγουδοῦσα ὄνομά σου.
 Νὰ τ' ἀκούσουν ἐτρέχαν οἱ ζέφυροι,
 ποῦ στ' αὐτιά τῶν Ὀλύμπιων τὸ φέρναν.

Στὸ φλοιὸ τῶν πλατάνων τὸ χάραξα,
 ν' ἀπλωθεῖ σ' ὄλο, ἅς εἶταν, τὸν κόσμο...
 οἱ βοσκοὶ τὸ σκαλίσαν στὰ μάρμαρα
 τοῦ ναοῦ, ἀπ' τοὺς στίχους μου ἐπάνω.

Η ΝΕΑ ΤΑΡΑΝΤΙΝΗ

(André Chénier)

Κλάψτε ἀλκυόνες μου γλυκές, ὦ ἐσεῖς πουλιὰ ἱερά,
 πουλιὰ ἀκριβὰ τῆς Θετιδας, κλάψτε τώρα πικρά.

Ἡ ὡραία Μυρτοῦλα ἔζησεν, ἡ νέα ταραντινή!
 Ἐνα πλοῖο τὴν πήγαινε σὲ χώρα μακρινή.
 Ἐκεῖ ὁ ὑμέναιος, οἱ σκοποὶ, προσμένανε, κι οἱ αὐλοὶ
 ὡς τὸ κατώφλι νὰ τὴν πᾶν τοῦ ἀγνοῦ της ἐραστή.
 Γι' αὐτὴ τὴ μέρα, ἓνα κλειδὶ στὸ ἀρμάρι φροντιστὰ
 ἐκλείδωσε τοῦ γάμου της τὴν ἄσπρη φορεσιά,
 τὸ μάλαμα, τὰ χέρια της ποῦ θὰ κοσμοῦσε, καὶ
 τὶς μυρουδιές γιὰ τὰ ξανθὰ μαλλάκια της, ὠϊμέ.
 Ὅμως στὴν πλῶρη μοναχῆ, μὲ τ' ἄστρα μυστικὰ
 μιλιώντας, ὁ ἄγριος ἄνεμος ποῦ φύσαε στὰ πανιά
 τὴν περιζώνει. Ἄλάργα της αὐτὴ εἶταν τὴ στιγμή
 οἱ ναῦτες... κράζει... ξεγλυστρᾶ στὸ κῦμα τὸ βαθύ.

Γλυστρᾶ στὸ κῦμα τὸ βαθύ ἡ νέα ταραντινή,
 μὲς στὸ γιαλὸ κυλήστηκε τ' ὡραῖο της τὸ κορμί.
 Ἡ Θετιδα ὀακρύβρευτη, σὲ κούφωμα σπηλιάς,
 ἀπ' τῶν τεράτων τὴν ὀργὴ τὴν ἔκρυψε μεριάς.

Στις νηρηίδες ἔδωκεν ὕστερα προσταγή
ψηλά ἀπὸ κάθε κατοικιά νὰ τήνε πᾶν ὕγρη.
Τὴ φέρνουν στὴν ἀκρογιαλιά, καὶ στὸ ἀκροτήρι πιὰ
τοῦ Ζέφυρου τὴν ξάπλωσαν γλυκά, κι ἀπὸ μακριὰ
τις ἀδερφοῦλες τους καλοῦν μὲ δυνατὲς φωνές
κι οἱ νύφες ἀπὸ τὰ βουνά, τὰ δάση, τις πηγές,
ὀλόγυρα ἀπ' τὸ φέρετρο τὸ στῆθος τους χτυποῦν
κι ὄλες τὸ πένθος σέρνοντας, ὠϊμέ, μοιρολογοῦν :

ὦϊμέ! τὸν ἐρωμένο σου δὲν πρόφτασες νὰ ἰδεῖς,
οὔτε τὴν ἄσπρη φορεσιά τοῦ γάμου νὰ ντυθεῖς.
Τὸ μάλαμα τὰ χέρια σου δὲ στόλισε· οἱ γλυκὲς
τὴν κόμη σου δὲν ἔλουσαν κοθόλου οἱ μυρουδιές.

ΔΙΠΛΟ ΕΛΕΓΕΙΟ

(Henri de Régnier)

Φίλε μου, ἡ γλαύκα τῶρα κλαίει ὅπου τὸ περιστέρι
ἐρχότανε καὶ τὸ αἷμα σου στὸν τάφο σου ἔχει ἀνθίσει.
Τὰ μάτια μου ποῦ σὲ εἶδανε, κουράστηκαν νὰ κλαῖνε
τὴν ἀπουσία τὴν ἄδικη, ποῦ σύρθηκες γιὰ πάντα
μακριὰ ἀπ' τὰ εὔλαβα χέρια μου καὶ τὸ πικρὸ μου στόμα.
ὦ, γύρνα! ὁ κῆπος σὲ καλεῖ τερπνός, μυστηριώδης,
μὲς στὴ μελαγγολία του γλυκὰ νὰ βηματῖσεις.
Θὰ ξαναρθεῖς, μὲ γέρικην ὄψη καὶ γυμνοπόδης
ἴσως, γιὰτὶ τὸ ἀπόδρομο εἶναι μακρὸ ποῦ φέρνει
ἀπὸ τὴν ὄχθη τῆς Στυγὸς στὴν ταπεινὴ μας κρήνη,
ποῦ κλαίει στάλα τὴ σταλιά, χαμογελᾶ ποῦ κλαίει.

Τὸ σπίτι σου σ' ἀναθωρεῖ, γλυκέ! Σοῦ ἔχω ἐτοιμάσει,
σὲ δίσκον ἀπὸ μάλαμα, σ' ἐβένινο ἓνα δίσκο,
τὸ κρουσταλλένιο κύπελλο, τὸ κύπελλο τὸ δρύινο,
τὰ σῦκα, τὸ καλὸ κρασί καὶ τις ἐλιές, τὸ γάλα.
καὶ τοὺς ρεζέδες λάδωσα τῆς πόρτας μὲ τὸ λάδι,
γιὰ νὰ εὐκολέψει τὸ ἄνοιγμα κι ἀπὸ ἓναν ἴσκιό ἀκόμα.

Ὅμως τὴ λάμπα πέρνοντας, ἀπὸ τὴ σκότια σκάλα
ἀντάμα θέν' ἀνέβουμε πιασμένοι ἀπὸ τὰ χέρια.

Ἵστερα μὲς στὴν κάμαρα. ποῦ τ' ὄνειρο τὸ θεῖο
 σ' ὀδήγησεν ἀπ' τὶς ὀχθιῆς τοῦ σκοτινοῦ Βασιλείου,
 θεὰ σταθοῦμε ὀρθοὶ ἀντικρὺ καὶ χαρῶποι μὲ γλύκα
 παράξενη τὰ χεῖλη μας θ' ἀφήσουμε νὰ σμίξουν,
 ὦ ταξιδιώτη, γυριστὴ πέρ' ἀπὸ τ' ἀκρογιάλια,
 ποῦ ἡ χαραυγὴ δὲν τὰ ξυπνᾷ κι ὁ ἀγέρας δὲν τὰ πνέει.
 Τόσο σ' ἀγάπησα νεκρὸ, ποῦ θὰ σέ ζωντανέψω·
 καὶ θὰ φροντίσω, χάνοντας καὶ προσμονὴ κι ἐλπίδα,
 ν' ἀδειάσω τὴν κλεψύδρα καὶ νὰ σβύσω καὶ τὴ λάμπα.

— Ἄσε τὴ λάμπα νὰ φωτᾷ κι ἡ κλεψύδρα νὰ κλαίει.
 Γιατὶ ὁ κῆπος ὀλόγυρα τοῦ ἀδειανοῦ σπιτιοῦ μας,
 θ' ἀνθίσει μὲ τὰ λούλουδα τὰ νέα χωρὶς νὰ ρθοῦνε
 ξανὰ τὰ χεῖλη μου νὰ πιοῦν στὴν κρουσταλλένια κρήνη.
 Ἄχ, τὰ φιλιὰ πεθαίνουνε γιὰ πάντα μὲ τὸ στόμα.
 Ἄσε τὸ σῦχο τ' ὄριμο καὶ τὶς ἐλιές τὶς ροῦσες,
 ἄχ, οἱ καρποὶ εἶναι νόστιμοι σὲ χεῖλια ποῦναι σάρκα.
 Ὅμως τὴ χώρα κατοικῶ ποῦναι πιὸ πέρα ἀκόμα
 κι ἀπὸ τὴ ζόφια θάλασσα· τὸ σῶμα μου εἶναι στάχτη.

Εἶμ' ἓνας ἴσκιος κι ἂν τὸ ἀργὸ τὸ βῆμα μου πλανιέται
 στὸν κῆπο τὸν παλαιότατο καὶ μὲς στὸ μαῦρο σπιτί,
 ποῦ μὲ προσμένεις ἀπὸ τὸ βάθος τῆς μνήμης σου ὅλης,
 τ' ἀγαπημένα χέρια σου φάντασμα νὰ μὲ σφίξουν
 πιά δὲ βολεῖ. Τὴ θύμηση θρήνησε τῆς σαρκός μου.
 Ἐξὸν κι ἂν στὴν ἀνήσυχη καὶ τὴν πιστὴ ψυχὴ σου
 μὲ περιμένεις σὲ ὄνειρο στὴν Αἰωνία τὴ Θύρα,
 κοιτάζοντάς με νᾶρχουμαι μὲς ἀπ' τὴ μαύρη Νύχτα
 κι ἂν ἡ καθάρια ἀγάπη σου εἶναι τοῦ ἴσκιου μου ἄξια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΙΑΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ.....	
Ὁ Ἄνθρωπος Δεσμώτης.....	σελ. 9
Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ	
Ὁ θάνατος τοῦ Διγενῆ.....	» 23
ΠΡΟΟΙΜΙΑ	
Διάλογος δυὸ Σκιῶν στὰ Ἡλύσια.....	» 29
Ἄδελ καὶ Κάιν.....	» 32
Μεσάνυχτα.....	» 35
Τραγοῦδι τῆς Ἑλένης.....	» 38
Τραγοῦδι γιὰ τὴν Ἑλένη.....	» 40
Ἡ Νοσταλγία τοῦ Φαιδία.....	» 42
« ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ ΤΟ ΝΗΣΙ »	
« Τῆς Νιότης τὸ Νησι ».....	» 47
Θαλασσινή. Ὁμορφιά.....	» 49
Σὲ μιὰ ναυαγισμένη.....	» 51
Ἐλδοράδο.....	» 52
De profundis.....	» 53
Χειμῶνας.....	» 55
Πλάνη.....	» 57
Ἐλεγεῖο.....	» 58
ΩΔΕΣ	
Στὸ Λόρδο Βύρωνα.....	» 61
Στὴν Ἑλληνικὴ Φυλὴ.....	» 64

Μεσολόγγι.....	»	65
Στὸ Λόρδο Ἐλγίνο.....	»	68
Στὸν Ἐπίβο τῶν Ἀντικυθέρων.....	»	70
Στὸ Μάρτη.....	»	72
Στὸ Χελιδόνι.....	»	76
Στοὺς ξενητεμένους.....	»	78

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Χαῖρε Γῆ!.....	»	83
Χαῖρε Φύση!.....	»	85
Χαίρετε κάμποι!.....	»	87
Χαίρετε στάγια!.....	»	89
Χαῖρε Θάλασσα!.....	»	94
Χαίρετε ἀθάνατα θουνά!.....	»	93
Χαῖρε Οὐρανέ!.....	»	95
Χαῖρε Ἀέρα!.....	»	97

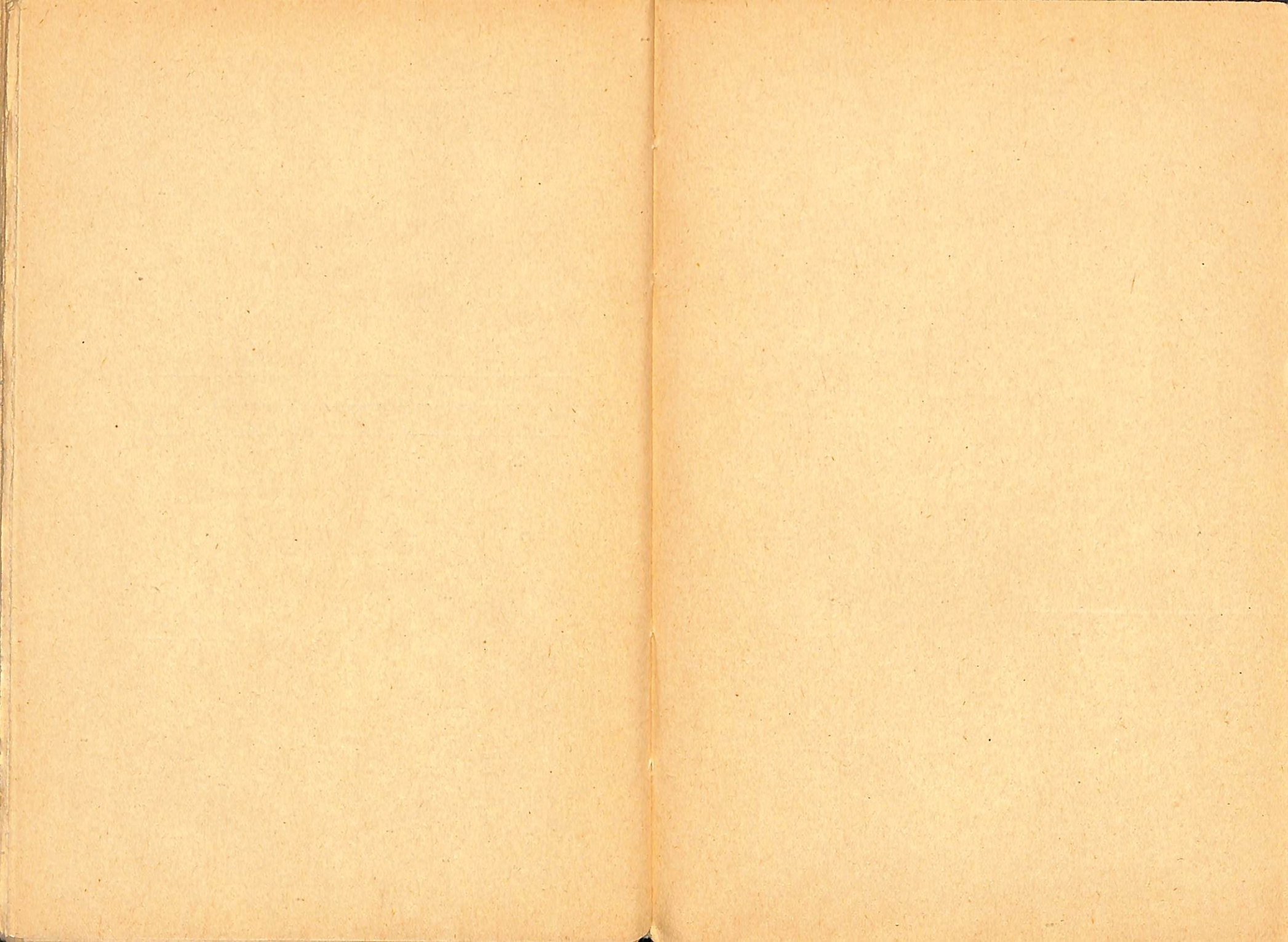
ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Σονέττο γιὰ τὴν Ἑλένη.....	»	101
(Pierre de Ronsard)		
Μέρος Ὁδῆς.....	»	102
(Jean de la Fontaine)		
Ἡ Νέα Ταραντινή.....	»	103
(André Chénier)		
Διπλὸ Ἐλεγεῖο.....	»	105
(Henri de Régnier)		

LE PUY-EN-VELAY. — IMPRIMERIE « LA HAUTE-LOIRE »

Φράγμα 12